

COMPLEX

DATATILSYNET

DATATILSYNETS ÅRSMELDING 1988

2/89

CompLex nr. 2/89

Datatilsynet
Niels Juels gate 16
0272 Oslo 2
P.b. 8177 Dep.
0034 Oslo 1

DATATILSYNETS ÅRSMELDING 1988

TANO

ISBN 82-518-2689-6

Fotografisk opptrykk:
Engers Boktrykkeri A/S, Otta

	Side
1. DATATILSYNETS ÅRSMELDING FOR 1988	1
2. Konesjonsbehandling	7
2.1 Gitte konesjoner.....	7
2.2 Nekting av konesjon	9
2.2.1 Skulkeprosjektet ved Oslo-skolene.....	9
2.2.2 Søknad fra Grimstad kommune.....	10
2.2.3 Bruk av fingeravtrykk i adgangs- og tilgangskontroll-systemer.....	11
2.2.4 Fossnes sentralhjem - funksjons- og behovsanalyseregister.....	13
2.3 Noen viktige konesjoner i 1988.....	13
2.3.1 Infomål - tiltaksplan for psykisk utviklingshemmede.....	13
2.3.2 Adgangskontrollsystemer.....	14
2.3.3 Overføring av tryggedatabasen fra Rikstrygdeverket til Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste.....	16
2.3.4 Bydelsprosjektet i Oslo kommune.....	16
2.4 Fødselsnummer.....	18
2.5 Andre saker av prinsipiell betydning.....	20
2.5.1 Tilnærming til den registrerte - et problem i forskningen ?.....	20
2.5.2 Stikkmerkeundersøkelsen og Data- tilsynets veiledningsplikt.....	22
2.5.3 Registrering av passeringer ved bom- stasjon i Trøndelag.....	24
2.5.4 Bruk av betalingskort i telefon- automater.....	25
3 Kredittopplysningsvirksomhet.....	25
3.1 Utvidelse av sjekkmisbrukerregisteret.....	25
3.2 Betalingsanmerkninger om ikke-nærings- drivende on-line.....	26
3.3 Lensmennenes kredittopplysning virksomhet.....	27
3.4 Overføring til utlandet av kreditt- opplysninger om næringsdrivende.....	27
4 Databehandlingsvirksomhet.....	27
4.2 Databehandlingsvirksomhet - det materielle innhold av personregisterlovens § 22.....	29
5 Adresserings- og distribusjonsvirksomhet.	29
6 Opinions- og markedsundersøkelser.....	30
7 Kontrollvirksomhet.....	30
8 Informasjon og forholdet til publikum....	31

9	Diverse saker.....	32
9.1	Internasjonalt samarbeid.....	32
9.1.1	Nordisk samarbeid.....	32
9.1.2	Samarbeid med tilsynsmyndigheter ellers i verden.....	32
9.1.3	OECD-samarbeidet.....	33
9.1.4	Europarådet.....	33
9.1.5	Computer Security Institute's 15. årlige sikkerhetskonferanse.....	33
9.2	Høringsuttalelser.....	33
9.2.1	Høringsuttalelse NOU 1987 - Samtidens arkiver - Fremtidens kildegrunnlag.....	34
9.3	Innsynsrett.....	35
9.4	Sikring av personopplysninger.....	35
10	Administrasjon.....	38
10.1	Budsjett/bevilgninger.....	38
10.2	Personale/stillinger.....	38
10.3	Administrative rutiner/anskaffelser.....	38
10.4	Konklusjon.....	39
11	Arbeidsplaner for 1989.....	39

Vedlegg:

1. Lov om personregistre
2. Forskriftene
3. Tiltaksplaner
4. Konesjon adgangskontrollsystem
5. Standardvilkår for bruk av adgangskontrollsystem
6. Standardvilkår for bruk av adgangskontrollsystem
(engelsk)
7. Konesjon for fellesdelen av datsos og prhis
8. Summary of the 1988 annual report from the Norwegian
Data Inspectorate

1. DATATILSYNETS ÅRSMELDING FOR 1988

Innledning

Datatilsynet gikk fra årsskiftet inn i sitt tiende virkeår. Det kan derfor være naturlig å se litt nærmere på oppbyggingsperioden for det organ som har fått til oppgave å trygge personvernet i Norge i forbindelse med den omfattende bruk av elektronisk databehandling og moderne informasjonsteknologi. Dette er så meget mer naturlig som man, selv i et tiårs perspektiv, må erkjenne at de ytre rammebetingelsene for et tilfredsstillende personvern har gjennomgått betydelige endringer. Allerede lovens betegnelse "Lov om personregistre m.m." peker på en forankring i 1970-årenes teknologi og forutsetninger.

Idag ville en lovgiver sikkert valgt et navn som ikke i samme grad knytter reglene til personregisterbegrepet. Det skal samtidig understrekes at den gjeldende lovtekst er så pass fleksibel og åpen overfor endringer i tekniske forutsetninger mv. at man hittil ikke har følt behov for de store endringer i paragrafene som ble vedtatt i juni 1978, og som trådte i kraft fra 1.januar 1980.

For Datatilsynets virksomhet har det vært av stor betydning at man har sitt arbeidsgrunnlag i en lov som i utgangspunktet er teknologinøytral. Den dekker både registreringer som behandles med elektroniske media og manuelt. Loven gjelder for personregistre og for bruk av personopplysninger. Den dekker også så vel fysiske som juridiske personer ("enkeltpersoner, sammenslutninger eller stiftelser"). Med slike rammer har lovgiverne satt ambisiøse mål, og det må innrømmes at Datatilsynet ikke har hatt ressurser eller muligheter for å leve opp til alle de mål og krav som kan leses ut av lov og forskrifter.

Sammenlignet med tilsvarende organer i andre land må man likevel ha lov til å konstatere at det norske Datatilsynet har bygget opp en administrasjon og bidratt til å fremme en forvaltningspraksis og rettslige normer, som har gitt Tilsynet en solid plass blant et stadig økende antall datatilsynsorganer rundt i landene.

I oppstartingsfasen ble det, naturlig nok, en hovedoppgave å ta hånd om det store antall konsesjonssøknader og meldinger som loven førte med seg. Tatt i betraktning at Justisdepartementet i sin proposisjon hadde regnet med ca. 3000 konsesjonssaker i starten, ble søknadsmassen overveldende. Ved utgangen av 1988 kan vi regne med at det

er ca. 60000 registre.

I utgangspunktet bygde personregisterloven på et system med konsesjonsplikt for de personregistre som ikke var unntatt i medhold av lov eller forskrifter, og med mellomformen meldeplikt for noen bestemte registertyper. Det siste gjaldt personal- og lønnstakerregistre, forlagenes personregistre og dags- og ukepressens personregistre. Regler om meldeplikt for disse ble senere opphevet ved forskriftsrevisjon av 10.mars 1981.

Siden personregisterloven i sin form er en utpreget fullmaktslov, og dens rekkevidde berører så mange ulike felter som også er dekket med særlovgivning og hevdvunne regler av forskjellige slag, har det vært viktig å tilpasse lovtolkning og praktisering av personregisterlovens regelverk på en smidig måte. Oppheving av meldeplikten for de kategoriene av registre som før er nevnt, falt naturlig inn i den forenklings- og tilpasningsprosess som har preget Datatilsynets virksomhet.

I det hele har en betydelig del av Tilsynets virksomhet bestått i å etablere et system og et regelverk i skjæringsfeltet mellom en lang rekke bestemmelser og hensyn, som personregisterloven i liten grad anviser de direkte løsninger på. Dette ser ut til å ha lyktes i meget stor utstrekning. Det er karakteristisk at antall klagesaker har vært beskjedent, og at det bare unntaksvis har hendt at beslutninger som Datatilsynet har tatt, har vært omgjort av departementet eller Regjeringen. Like viktig er det å kunne peke på at tallet på direkte avslag på konsesjonssøknader har ligget på et ensifret nivå, regnet på årsbasis. Med det omfang Datatilsynets virksomhet har hatt, og det faktum at man nå ligger på en årlig saksmengde rundt 2500 -3000, hvorav ca. 25 % dreier seg om direkte konsesjonssaker, må dette anses tilfredsstillende.

Datatilsynet begynte sin virksomhet med 7 ansatte. Etter Stortingets siste budsjettvedtak vil man i løpet av våren 1989 ha nådd 14. Det er vel halvparten av stillingstallet i det danske Registertilsynet og rundt tredjedelen av staben i Datainspektionen i Stockholm, og det med tilnærmet samme antall saker. På en slik bakgrunn har det hele tiden vært overveid om man burde gå til mer gjennomgripende forenklinger og begrensninger i Tilsynets arbeid. Utviklingen av ordninger med typekonsesjoner for større antall virksomheter eller institusjoner, systemer med rammekonsesjoner og innrapportering av prosjekter som behandles gjennom forskningsråd og typer av forskningsinstitusjoner, gjennomføring av interne normer og retningslinjer for saksbehandling, etc. har vært en nødvendig prosess for å få en forsvarlig arbeidsordning uten for lang ventetid for konsesjonssøkere og andre som vender seg til Datatilsynet.

Blant spørsmål som har vært sterkt fremme både i den offentlige debatt og i Stortingets behandling av

Datatilsynets årsmeldinger, er bruk av personnummer/fødselsnummer og tilgang til et offentlig register over innvilgede konsesjoner i den offentlige og den private sektor, jfr. personregisterlovens § 4- register. Tilsynet har de siste årene hatt ajourførte kopier tilgjengelig på forespørsel for å gi innsyn i hvem som har opprettet konsesjonspliktige personregistre og hva slags registreringer av personopplysninger som foretas. Det er likevel et faktum at denne almene innsynsretten som personregisterloven gir publikum, presse, etc., bare blir brukt i sjeldne tilfelle.

I det hele har det vært en erfaring gjennom Datatilsynets virketid at publikum også er tilbakeholdne med å nytte sine rettigheter etter loven til å få innsyn i registreringer av personopplysninger om seg selv. Her er forholdene i vårt land ganske forskjellige fra i Sverige, som med sin lange tradisjon med offentlighet i forvaltningen opplever langt større interesse for å utnytte innsynsretten i personregistre.

Personvernet og annen lovgivning

Et spørsmål som blir stadig mer aktuelt, er de oppgaver Datatilsynet har med å passe på at regler om personvern i annen lovgivning blir respektert i saker Tilsynet har til behandling. Det gjelder f.eks. taushetsplikt, avgrensing av retten til å innhente opplysninger fra andre instanser og organer, oppfylling av krav til godkjenning fra annen kompetent myndighet før Datatilsynet kan treffe et vedtak, osv. Det er ikke sjelden at avslag på søknader eller på spesielle ønsker fra søker har sin bakgrunn i manglende hjemmel eller tillatelse fra annen myndighet.

Selv om det er bestemmelser utenfor personregisterlovens eget regelverk man holder seg til, er det imidlertid viktig at en datatilsynsmyndighet oppfyller sine forpliktelser vis a vis personvernet. Det er forøvrig et problem at en rekke viktige områder ennå ikke har tilstrekkelig klare hjemler til å oppfylle dagens krav til forsvarlige avgjørelser. Datatilsynet har f.eks. vært meget opptatt av hjemmelsgrunnlaget både for en del av skattemyndighetenes praksis og regelverk og for tiltak som har vært søkt realisert med basis i helselovgivning og sosiallovgivning. I det hele må det understrekes at en betydelig del av problemene med håndheving av personregisterloven går tilbake på saker fra noen av de "tunge" offentlige sektorer. Regelverket er utformet og vedtatt før datateknologien holdt sitt inntog. Det kan ellers understrekes at den modernisering og ajourføring av straffelovens regler om datakriminalitet som kom i 1987, er av betydning også for personvernet og de hensyn Datatilsynet ivaretar.

Fra "Store Bror ser deg" til sikkerhetsproblematikk

I Datatilsynets virketid har det skjedd en tydelig utvikling av holdninger og prioriteringer i samfunnet

vårt. Personregisterloven kom til i en tid da "Store-Bror ser deg"-problematikken spilte en vesentlig rolle. Gradvis har man opplevd at ettersom det er skapt et vern som søker å ta vare på disse hensynene, har både den tekniske utvikling og den økende bruk av datateknikk i hele samfunnet ført til at sikkerhets- og sårbarhetsspørsmål har kommet sterkere i forgrunnen.

Personregisterloven forutsetter at registreiere og andre med ansvar for data i sin besittelse sørger for forsvarlig sikring mot misbruk og uhjemlet tapping av informasjon. Bestemmelsene er imidlertid stort sett i en meget generell form, og det har lenge vært et ønske fra Tilsynets side å finne fram til et mer bindende og presisert regelverk. Etter at det første forsøk på å innføre sikkerhetsforskrifter strandet, er det nå under vurdering. Sikkerhetsproblematikken blir også stadig mer sentral i det internasjonale samarbeidet om bruk og utvikling av elektronisk informasjonsteknikk på ulike felter. De omfattende økonomiske transaksjoner og overføringer på tvers av landegrensar gjør bl.a. nettverksikkerhet til en stor og krevende utfordring.

Datatilsynet vil møte omfattende nye oppgaver den dagen man får vedtatt sikkerhetsforskrifter med hjemmel i personregisterloven. Foreløpig har Tilsynet brukt innstillingen fra arbeidsgruppen som har laget utkast til sikringsforskrifter som et sett av rådgivende normer. Man anbefaler registreiere å følge de foreslåtte retningslinjer, uten å gi bindende pålegg. Det er en linje i tråd med den som den svenske Datainspektionen følger. På sikt må det imidlertid være riktig å søke fram til mer forpliktende normer.

Et viktig tiltak for å øke kravene til datasikkerhet må man også si at det blir, når man i 1989 vil satse på en betydelig utvidelse av Datatilsynets inspeksjons- og kontrollvirksomhet. Med tre nye stillinger og en finansieringsordning for disse som direkte forutsetter at ressursene primært settes inn for å bedre sikkerheten ved dataanlegg, overføring og bruk av data, blir det nå tatt skritt til å trygge vesentlige funksjoner og verdier i personrettede EDB-tjenester.

Datatilsynet og forholdet til publikum

Personregisterloven var en lov på et nytt felt, samtidig som den krever en håndheving der forholdet til annen lovgivning blir en viktig side av arbeidet. Forholdet til publikum ble fra første stund en side av virksomheten i Datatilsynet, som har forutsatt innsats av ressurser til å ta imot henvendelser, gi svar om gjeldende regler, og avklare spørsmål som fordrer tolking av personregisterloven og andre lovbestemmelser.

Hele tiden har det vært pågang for mer opplysning om de regler som lov og forskrifter inneholder, og om hvorledes man kan få hjelp til å ordne opp i spørsmål som har med

personvernet å gjøre. Et av svarene på slike utfordringer har vært en foredragsvirksomhet fra de ansatte i Tilsynet, der man har deltakelse på utstillinger m.v., og artikler i avisene, der man har søkt å spre kunnskap om personvernet og om Datatilsynets virksomhet. Dessuten svarer de ansatte på telefonhenvendelser som kan gå opp i tresifrede antall pr. dag. I atskillige tilfelle har Tilsynet kunnet hjelpe enkeltpersoner i saker som gjelder bruk av personopplysninger, slik at man har unngått uheldig spredning av følsom informasjon til uvedkommende eller har skaffet sikkerhet for at gjeldende taushetsregler etc. blir fulgt.

Selv om Datatilsynet mener å kunne si at forholdet til publikum gjennomgående er godt, må det imidlertid også innrømmes at folks kjennskap til personregister-lovgivningen og de rettigheter den enkelte har i forbindelse med denne, stadig er alt for liten. Det er av betydning for arbeidet med personvernsspørsmålene framover at man får tid og ressurser til å utvide og aktivisere informasjonsvirksomheten. Sammen med en styrking av sikkerhetsbestemmelser og sikkerhetskontroll står dette som noe av det mest sentrale arbeid på praktisk plan, samtidig som tiden snart skulle være inne til en mer grundig gjennomgåelse av dagens lov med sikte på den ajourføring som så vel administrative erfaringer gjennom et decennium som den seneste tids tekniske utvikling tilsier. Nye bruksformer i informasjonsteknologien og nye media representerer utfordringer til Datatilsynet og de myndigheter som har ansvar for regler om bruk og kontroll på disse områdene, som man blir nødt til å ta opp i full bredde for å sikre grunnleggende sider av personvernet i årene som kommer.

Utviklingen i 1988

Datatilsynet er fortsatt preget av jevn økning i arbeidsbyrde samtidig som produktiviteten i 1988 økte med nesten 20 %. Dette førte til en viss reduksjon av gapet mellom inn- og utgående saker.

Inngående saker utgjorde i alt 3124 mot 2814 i 1987. Dette gir en økning på inngående saker på ca. 12 %.

Utgående saker økte fra 2116 til 2529. Antall årsverk var det samme som i 1987.

Kontrollvirksomheten ligger imidlertid på samme lave nivå som i 1987. Dette skyldes bl.a. for lave bevilgninger til bundne kostnader som husleie og renhold, noe som førte til overføringer fra variable poster som reisekostnader og trykningskostnader. Mangel på personell kommer også inn her.

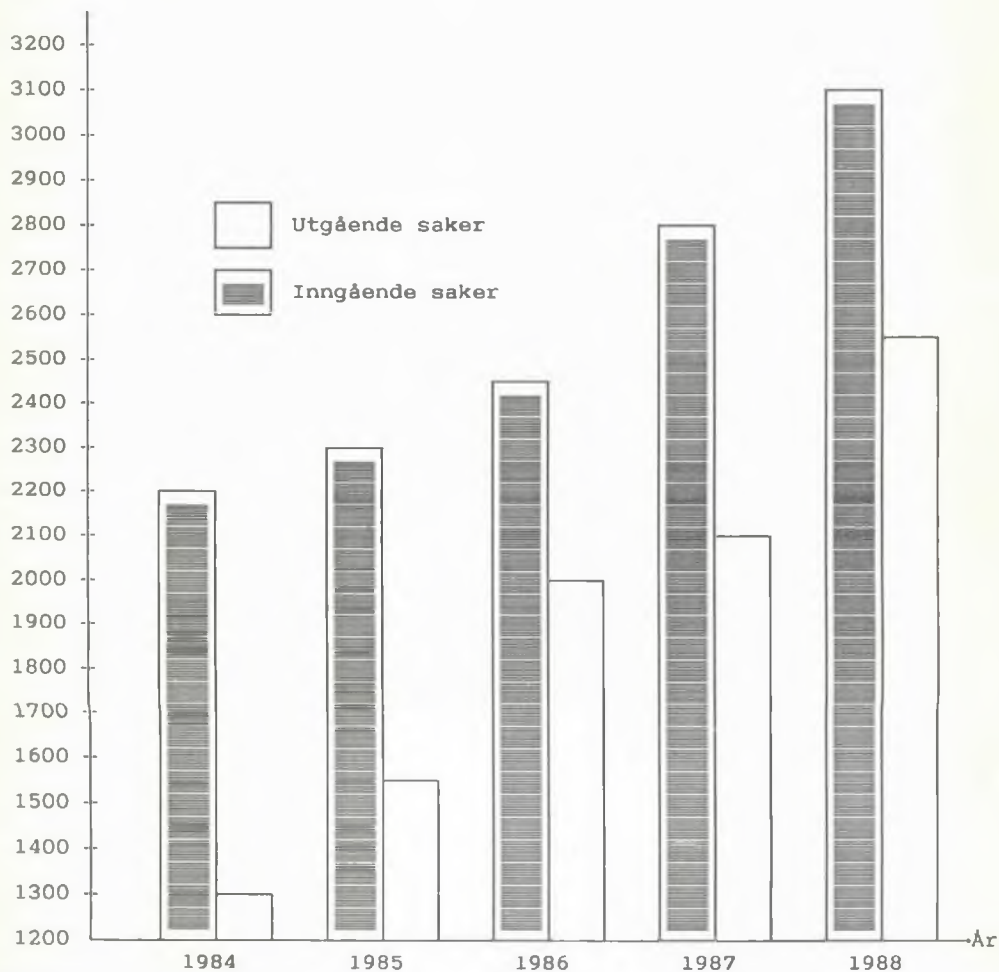
Antall telefoniske henvendelser fra publikum og innehavere av registre har vært stort. I visse perioder har det vært inntil 20 telefonsamtaler pr. saksbehandler pr. dag, noe som selvsagt svekker konsentrasjonen og muligheten til å

få arbeidet effektivt med saksbehandling.

Stortingets vedtak om innføring av gebyrordning for visse typer foretak er nå under oppfølging. Dette gir rom for tre nye stillinger som skal styrke kontrollvirksomheten. Vedtaket har virket positivt, fordi det er et signal om at Stortinget tar utfordringene på sikkerhets- og kontroll-siden på alvor, og de økte ressursene gir mulighet til å øke kontrollvirksomheten.

Oppstillingen som følger viser utviklingen i inngående og utgående saker de siste fem år.

Antall saker

Styret hadde i 1988 i alt 10 møter. Det var ingen endringer i sammensetningen av styret. Styret består av professor Knut S. Selmer, formann, l. amanuensis Gerd Benneche, varaformann, direktør Kjell I. Grue, sekretær Tor Andersen, seniorkonsulent Ruth Drolsum, ekspedisjons-sjef Kirsti Coward og viseadministrerende direktør Åshild Movik.

Staben har vært stabil bortsett fra noe utskifting i administrasjonsgruppen.

2. KONSESJONSBEHANDLING

2.1 Gitte konsesjoner

Det var en mindre nedgang i antall søknader om konsesjon fra 1987 til 1988. Selv om det nå var en nedgang på ca. 7 %, så er antallet likevel relativt høyt. Dette har sammenheng med at det fra 1986 til 1987 var en økning på 25 %.

Mest markert var nedgangen for søknad om konsesjon til å drive adresserings- og distribusjonsvirksomhet, noe som kan ha sammenheng med mindre markedsføringsaktiviteter i næringslivet.

Nedenfor følger en tabell over gitte konsesjoner i 1988 fordelt på type og måned:

for	Måned	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Sum
gister, stat/kommune		33	14	37	23	58	19	96	17	13	11	77	41	439
gister, privat		12	23	3	15	8	20	21	19	26	28	33	29	237
plysning, stat/kommune		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---
plysning, privat		2	--	--	2	--	2	1	3	1	--	--	2	13
dling, stat/kommune		--	1	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1
dling, privat		2	3	--	2	--	--	--	--	3	1	2	2	15
ing, stat/kommune		--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	--	--	1
ing, privat		--	1	3	--	2	1	3	--	--	1	2	1	14
markedsundersøkelser, stat/kommune		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---
markedsundersøkelser, privat		1	1	--	2	--	--	1	--	--	--	--	1	6
ig til utlandet, stat/kommune		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---
ig til utlandet, privat		3	10	1	4	3	1	27	4	14	8	4	5	84
'konsesjoner		53	53	44	48	71	43	149	43	57	50	118	81	810

Antall meddelte konsesjoner og kvittering for overføring til utlandet økte med 18,7 %. Mest påfallende endringer fra 1987 er det store antallet nye konsesjoner for personregistre på offentlig sektor. Her økte antallet gitte konsesjoner fra 247 i 1987 til 439 i 1988, noe som gir en økning på over 75 %. Dette har nok sammenheng med at innføring av EDB i saksbehandling på offentlig sektor er iferd med å skyte fart.

Et annet forhold er nedgang i antall nye konsesjoner til virksomheter.

2.2 Nekting av konsesjon

Det er fortsatt et svært moderat antall klager på konsesjonsvedtak. Som tidligere må det påpekes at konsesjoner normalt blir gitt etter en dialog med søker der nødvendige tilpasninger blir foretatt. Det vil ofte være vesentlige avvik mellom søkers opprinnelige ønsker og det vedtak som blir fattet. Men dette fører sjelden til klager, noe som må tas som tegn på at vedtakene oppfattes som rimelige. Det er heller ikke kommet noen klager fra publikum på manglende restriktivitet.

I 1988 ble det gitt rent avslag på konsesjonssøknad i 4 tilfelle.

2.2.1 Skulkeprosjektet ved Oslo-skolene

To forskere ved Statens spesiallærerhøgskole søkte Datatilsynet om konsesjon for opprettelse av et personregister i forbindelse med et prosjekt om fraværproblemet i skolen.

Datatilsynet antok at registeret var konsesjonspliktig da klassestyrer var i besittelse av en kodeliste som sammenholdt navn på den enkelte elev med nummer på innlevert spørreskjema. Men også uten en slik kodeliste antok Datatilsynet at det ville være mulig å finne tilbake til den enkelte registrerte. Den del av prosjektet som gjaldt intervjuundersøkelsen, fant Datatilsynet ikke å kunne gi konsesjon. Det innsamlete materialet ble pålagt makulert.

Datatilsynet fant framgangsmåten ved besvaring av spørreskjema sterkt kritikkverdig. For det første var innsamlingen av opplysninger gjennomført før Datatilsynet hadde mottatt søknad om tillatelse til å opprette et slikt personregister. For det andre reiste Datatilsynet kritikk på bakgrunn av at alle elever måtte besvare spørreskjemaet. Datatilsynet fant denne mangel på frivillighet uakseptabel, og i strid med Europarådets rekommandasjon om beskyttelse av personopplysninger i forskning og statistikk; som Norge har sluttet seg til. Det var heller ikke innhentet samtykke fra foresatte til å være med på undersøkelsen. Dette vil være nødvendig da undersøkelsen omfatter barn i aldersgruppen 14-16 år.

Forskerne ba Datatilsynet se nærmere på om hvorvidt det allerede innsamlete materialet kunne oppbevares i

anonymisert form, i det materialet er av stor forskningsmessig betydning; det har ikke vært gjort en lignende undersøkelse på over 30 år. På bakgrunn av prosjektets art fant Datatilsynet å kunne samtykke til at de allerede innsamlete opplysninger ble oppbevart i anonymisert form. Det ble imidlertid presisert at prosjektledelsen ikke fikk tillatelse til å kontakte elevene på nytt uten at dette skjedd i tråd med Datatilsynets retningslinjer.

2.2.2 Søknad fra Grimstad kommune

Datatilsynet mottok søknad fra Grimstad kommune om tillatelse til å opprette personregister ved et nyetablert ungdomsservicekontor i kommunen, samt søknad om tilgang til opplysninger fra arbeidsmarkedsetatens, trygdeetatens og sosialetatens registre. Opprettelsen av et ungdomsservicekontor er et prøveprosjekt for Grimstad kommune, og det ble søkt om midlertidig konsesjon frem til 1. januar 1992.

Med hjemmel i § 5 i midlertidig lov av 2. mai 1986 nr. 16 om utvidet forsøksvirksomhet i kommuner og fylkeskommuner (frikommuner), jfr. kgl.res. nr. 191 av 6. mai 1988 har Grimstad kommunestyre vedtatt "forskrift om frikommunevedtekter vedrørende ungdomsservicekontor", som ble godkjent av Kommunal- og arbeidsdepartementet.

Med hjemmel i vedtektene er det valgt et frikommuneutvalg og opprettet et ungdomsservicekontor som sekretariat for utvalget. Frikommuneutvalgets oppgaver skal være å samordne de offentlige sosiale oppgaver og ytelser til ungdom mellom 16 og 24 år i kommunen.

Vedtektene overfører til ungdomsservicekontoret en del av de oppgaver som er tillagt arbeidskontor, sosialkontor og trygdekontor, og det gis myndighet til å fatte vedtak etter nærmere angitte bestemmelser i lov om folketrygd, regler om attføringshjelp og lov om sosial omsorg.

Ungdomsservicekontoret søkte om tillatelse til å opprette EDB-register over all ungdom i Grimstad kommune mellom 16 og 24 år som fra før var registrert ved sosialkontoret, arbeidskontoret og/eller trygdekontoret, samt nye klienter ved ungdomsservicekontoret.

Søknaden om tillatelse til å få tilgang på opplysninger fra andre registre omfattet arbeidskontorets registre og trygde- og sosialetatens registre.

Datatilsynets styre behandlet saken i møte 19.12.88. Styret stilte spørsmål ved hvorvidt forholdet til personvernet var vurdert.

Til tross for at Stortinget har gitt klart uttrykk for at Datatilsynet skal forelegges til uttalelse lover som vil kunne berøre forholdet til personvernet, var verken lovutkast, forskrifter eller vedtekter forelagt Datatilsynet i denne saken.

Styret vedtok ikke å gi konsesjon slik saken foreløpig fremsto. Styret ville ha en redegjørelse fra Kommunal- og arbeidsdepartementet for å få brakt på det rene i hvilken grad forholdet til taushetsplikt og opplysningsplikt hadde blitt vurdert, både i forbindelse med de vedtekter som var godkjent av KAD og i forbindelse med den delegasjon av myndighet fra Kongen til KAD som har funnet sted, jfr. kgl. res. nr. 191 av 6. mai 1988.

Kommunal- og arbeidsdepartementet la i sitt svarbrev vekt på at det tidligere var igangsatt lignende forsøksordninger uten at man hadde ansett taushetsplikten for å være til hinder for det.

Sekretariatet la på nytt saken frem for styret i møte 27.1.89, hvor også representanter fra Kommunal- og arbeidsdepartementet og Grimstad kommune var til stede under første del av møtet for å svare på spørsmål.

Styret fattet vedtak om å tillate opprettelse av et klientregister over ungdomsservicekontorets egne klienter som oppsøker kontoret. Det ble ikke gitt tillatelse til generell tilgang til registre ved arbeids-, trygde- og sosialetaten. Det kan imidlertid innhentes opplysninger fra andre enn klienten selv dersom klienten skriftlig samtykker. Grimstad kommune aksepterte denne løsningen.

2.2.3 Bruk av fingeravtrykk i adgangs- og tilgangskontroll-systemer

Datatilsynet har mottatt henvendelse fra et foretak som ønsker å markedsføre og levere utstyr, hvor en matematisk betegnelse for den enkeltes fingeravtrykk nyttes ved autentisering i adgangs- og tilgangskontrollsystemer. Dette i stedet for eller sammen med personlig kode (PIN) og/eller passord.

Bruksområdet hevdes å kunne være:

1. fysiske adgangskontrollsystemer
2. elektroniske tilgangskontrollsystemer (eks. tilgang til databaser/databanker)
3. minibankautomater o.l.

Tilsynet har blitt presentert for to forskjellige systemer med ulik lagring av den matematiske koden for fingeravtrykk;

- A. Her lagres all informasjon i et "smartkort" som den enkelte bærer med seg. Autentiseringen skjer ved at den lagrede informasjonen om "fingeravtrykk" i kortet sammenholdes med den informasjon som kommer frem ved en optisk avlesning av personens fingeravtrykk.
- B. I dette systemet lagres den matematiske koden for

fingeravtrykket sentralt i bedriften.

Styret i Datatilsynet fant at system A er uproblematisk i forhold til personregisterloven, under den forutsetning at terminalene ikke utstyres med mulighet for å hente ut opplysninger om sist leste fingeravtrykk, tidspunkt etc.

Til grunn for styrets vurdering av dette systemet lå opplysninger om at alle registrerte opplysninger, lagres i selve kortet og at det heller ikke på annen måte ble registrert personopplysninger i forbindelse med bruken. Det blir, i system A, således ikke opprettet konsesjonspliktig personregister jfr. personregisterloven § 9.

For system B mottok Tilsynet søknad om utarbeidelse av en typekonsesjon til å lagre en matematisk formel for fingeravtrykk for autentisering i adgangkontrollsystemer.

Saken ble behandlet på styremøte i Datatilsynet den 23.09.88, og et flertall av styret fant ikke å kunne gi slik tillatelse. Styrets avgjørelse var forankret i de mer prinsipielle personvern betraktninger.

Styrebehandlingen reiste spørsmål om nødvendigheten av sentral lagring av "fingeravtrykk", i forhold til relevansprinsippet i personregisterloven § 6. Styret fant det usikkert om bruk og lagring av "fingeravtrykket" i dette systemet er saklig begrunnet utifra hensynet til et foretaks administrering av adgangskontrollen. Det ble her vist til at "smart-kort"- løsningen uten sentral lagring av opplysninger, ble ansett tilfredstillende.

Styret la i sin begrunnelse også vekt på at bruk og sentral lagring av den enkeltes "fingeravtrykk" vil kunne oppfattes som en krenkelse av den personlige integritet. Personvernproblemene knytter seg her til bl.a. faren for misbruk av det lagrede fingeravtrykket og usikkerhet omkring hjemmelsgrunnlaget for innhenting av slike opplysninger. I tillegg ble det antatt at denne type bruk av fingeravtrykk vil føre til en uønsket skjerping av samfunnets kontrolltendens og -nivå.

I dag mottar Tilsynet et ikke ubetydelig antall henvendelser fra enkeltpersoner om foretaks og organers adgang til å registrere fødselsnummer, samt plikten for den enkelte til å oppgi det. Det er rimelig å anta at usikkerheten omkring hjemmelsgrunnlaget for innhenting av "fingeravtrykk" ikke vil bli mindre enn hva som idag faktisk gjelder for fødselsnummer.

Det ble videre antatt at innføring av "fingeravtrykk" vil kunne bidra til å skape koplingsnøkler (på linje med fødselsnummer) i registre som idag ikke har en slik entydig identifikasjon og mulig koplingsnøkkel. Det vil således kunne være en fare for at bruk av "fingeravtrykk" vil øke risikoen for uønsket samkjøring av registre.

Styret i Datatilsynet merket seg at slik registrering

kunne bidra til å høyne identifikasjonssikkerheten i adgangskontrollsystemer, men fant allikevel at registreringen kan volde så store problemer for de registrerte at ulemperne ikke står i forhold til den nytte registereier har av registret. Dette selv om det ble satt vilkår etter personregisterloven § 11, jfr. § 10.

Søkeren vil komme tilbake til saken.

2.2.4 Fossnes sentralhjem - funksjons- og behovsanalyseregister

Søknad om tillatelse til å opprette funksjons- og behovsanalyseregister.

Datatilsynet mottok en søknad fra Fossnes Sentralhjem (institusjon for psykisk utviklingshemmede) til å opprette et register som skal kartlegge behovet for klientenes behovs- og funksjonsnivå.

Analysen skulle brukes som bakgrunn for institusjonens framtidige drift og planlegging. Ved å vurdere analysen skulle en sette sammen grupper som en antar vil fungere best sammen, og som i størst mulig grad skulle kunne greie seg selv.

Styret i Datatilsynet fant ikke å kunne gi tillatelse til en oppretting av et slikt EDB-register med svært omfattende og detaljerte opplysninger om den enkelte. Styret antok at formålet med opprettelsen av registeret ikke kunne oppveie de ulemper den omfattende registreringen kunne påføre den enkelte klient, jfr. prl. § 10, og at en mindre omfattende registrering måtte være tilstrekkelig. Styret ønsket å presisere at dette var en ressursvak gruppe mennesker som trenger et spesielt vern

2.3. Noen viktige konsesjoner i 1988

2.3.1. Infomål - tiltaksplan for psykisk utviklingshemmede

I forbindelse med reformen ansvar for tiltak og tjenester for mennesker med psykisk utviklingshemming ble en kommune pålagt å lage tiltaksplan for den enkelte person. I følge Ot.prp. nr. 49 (1987-88) skal tiltaksplanen inneholde en oversikt over hvilke tjenester som stilles til disposisjon, tilbudets omfang, hvilken instans som er ansvarlig for de enkelte tiltak, en gjennomføringsplan (med tidsangivelse) og hvem som skal være hovedkontakt for kommunen.

Datatilsynet mottok en henvendelse fra Sosialdepartementet, der Tilsynet ble bedt om å vurdere et registrerings- og planleggingssystem INFOMÅL. Dette ble brukt i flere kommuner og HVPU-institusjoner i forbindelse med utarbeidelse av tiltaksplaner.

I tillegg mottok Datatilsynet en henvendelse fra prosjektlederen for INFOMÅL, hvor vi ble bedt om å vurdere INFOMÅL med tanke på at systemet la opp til å oppfylle Sosialdepartementets intensjoner om å utvikle individuelle tiltaksplaner og totale virksomhetsplaner i hht. Ot.prp. nr. 49.

Om det opprettes et register over individuelle tiltaksplaner i kommunen, vil dette være et konsesjonspliktig register, jfr. prl. § 9.

Styret fant at det ikke kunne påregnes tillatelse til oppretting av et slikt register med bakgrunn i INFOMÅL's registreringsskjema. Styret antok at oppretting av et register med såvidt omfattende og detaljerte opplysninger kan volde problemer som er mer tungtveiende enn behovet for å registrere alle opplysninger som beskrevet i INFOMÅL. Styret var også av den oppfatning at det ikke var et tilstrekkelig dokumentert behov ut i fra et planleggingsformål til å foreta en slik omfattende registrering.

Datatilsynet ønsket å lage en standardkonsesjon der det skulle fastsettes vilkår som nevnt i prl. § 11. I den forbindelse ba man Sosialdepartementet som faginstans om å vurdere hvilke opplysninger som skulle være relevante å registrere i en tiltaksplan. Konsesjonen ble sendt til samtlige kommuner. Se vedlegg. Personopplysninger som var innsamlet i forbindelse med tiltaksplanen og som det ikke ville bli tillatt å registrere i hht. konsesjonen, ble pålagt makulert eller oppbevart i organer som har adgang til å oppbevare slike opplysninger i hht. journalfor-skriften eller særskilt konsesjon.

2.3.2 Adgangskontrollsystemer

Leverandører av adgangskontrollsystemer ble fullt ut klar over forholdet til personvern og personregisterloven etter den såkalte Regjeringskvartal-saken, se årsmelding for 1987, side 9. Etter en del kontakt med bransjen fant Datatilsynet det nødvendig å gi nærmere vilkår for bruk av adgangskontrollsystemer. Som et av de første land fikk Norge regler for bruk av slike anlegg.

Problemet for de norske leverandørene er imidlertid at alle adgangskontrollsystemer blir utviklet i utlandet, og at de bare står som underleverandører av slikt utstyr. I hovedsak tilvirkes denne type systemer i USA. Men også land som England og Tyskland er langt framme i produksjonen av slikt utstyr. At norske myndigheter nå stilte særvilkår for bruk av denne type anlegg, gjorde det nødvendig med visse endringer i programvaren. Å få gjennomslag for dette i produksjonslandet var ikke gjort uten videre. Imidlertid viste det seg at bransjen tilpasset seg disse reglene lettere enn først antatt.

Hvis et adgangskontrollsystem blir brukt til det formål

det er ment å dekke; nemlig bedriftenes sikkerhet, vil Datatilsynet akseptere at det registreres og lagres passeringer i systemet, under forutsetning av at bedriften har et relevant sikkerhetsmessig behov å dekke. Men denne type systemer kan misbrukes hvis de brukes til andre formål enn til å ivareta bedriftens, eller de ansattes sikkerhet. F.eks. vil det være misbruk av dataene hvis denne type informasjon ble brukt til å kontrollere den enkelte arbeidstakers effektivitet. Ut fra det utstyr som i dag lanseres på markedet er en slik kontroll av de ansatte fullt mulig.

Datatilsynet har derfor funnet det nødvendig å gi regler som skal hindre at ledelsen i bedriften eller personal-etaten skal få tilgang til denne type informasjon. Et vilkår er at adgangskontrollsystemet skal være adskilt fra bedriftens tidskontrollsystem. Hvis man gjør bruk av samme driftsanlegg, må dette løses ved at man gjør bruk av separat tilgangskontroll til de to systemene. Selv om man gjør bruk av ett og samme kort i de to systemene, er det en forutsetning at det anvendes separate kortlesere for systemene.

Det er videre bestemt at det er sikkerhetssjef eller sikkerhetsansvarlig som skal være ansvarlig for adgangskontrollsystemet. Mens det vil være vanlig at personalsjefen er ansvarlig for tidskontrollsystemet. Det vil her være en dårlig ordning hvis personalsjef, eller noen andre fra denne etaten, utnevnes til sikkerhetsansvarlig for adgangskontrollsystemet. Det er også bestemt at det ikke skal være tillatt å utlevere opplysninger til bedriftens ledelse med mindre det har skjedd en hendelse i systemet. En hendelse kan her være at noen har forsøkt å komme seg inn til en del av bedriftens lokaler uten å være autorisert til dette.

Installering av adgangskontrollanlegg skjer i dag på forskjellig grunnlag. Et formål med registrering av passeringer i systemet kan være at man i ettertid ønsker å plassere ansvar. I slike tilfeller har Data- tilsynet sagt at registrering i så fall forutsetter autentisering (den vanligste form for autentisering er i dag bruk av PIN-kode). Er formålet med registreringen å vite hvem som er til stede i et nærmere definert område, for å skaffe et vern for den ansatte i forbindelse med stor brann-, gass- eller eksplosjonsfare på arbeidsplassen, er det derimot ikke nødvendig med slik autentisering.

Adgangskontrollanleggene er i utforming forskjellige. I enkelte systemer må det være fysisk kontakt mellom kort og kortleser, mens andre systemer er såkalt "hands free". Også utformingen av kortet kan være forskjellig, alt fra hullkorttypen til strekkode og magnetstripe. Men uansett forskjell i utforming så kreves det autentisering ved registrering av passeringer.

Bransjen fikk frist til 1.1.89 til å endre programvaren, slik at vilkårene for bruk av adgangskontrollsystemer

kunne etterleves. Det ble gjort oppmerksom på at system som ikke tilfredsstilte Datatilsynets krav ikke ville få konsesjon.

Når det gjelder de enkelte vilkår, er disse gjengitt som vedlegg til denne årsmelding, se vedlegg.

2.3.3 Overføring av tryggedatabasen fra Rikstrygdeverket til Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste

Rikstrygdeverket søkte Datatilsynet i 1988 om tillatelse til å overføre tryggedatabasen til Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD). Saken gjaldt overføring av basisopplysninger fra faste årlige filer. Motivet for overføringen var ønsket om å la forskere få lettere og raskere tilgang på denne type informasjon.

I noen tilfeller har forskeren en del spesielle behov for samkjøringer, bl.a. mellom disse basisopplysningene og andre personregistre, f.eks. levekårsundersøkelser etc. I følge RTV ville en tiltagende pågang fra forskerne medføre kapasitetsproblemer for RTV. RTV har i dag ikke ressurser for å kjøre denne type oppdrag for forskere, og det var derfor ønskelig at NSD skulle stå for slik bearbeidelse. En overføring av en database til NSD ville kunne suppleres med nye data en gang årlig.

Datatilsynet var noe overrasket over at saken ikke var behandlet i RTVs styre, idet den måtte ansees å være av stor prinsipiell betydning. Datatilsynet ba derfor om at saken måtte forelegges RTVs styre, før videre behandling kunne skje i Tilsynet.

Datatilsynet ga uttrykk for at Tilsynet var betenkt over en slik overføring av tryggedata. Datatilsynet ga tidlig uttrykk for at det ikke ville bli gitt tillatelse til overføring av en personidentifiserbar trygdebase til NSD. Selv om Sosialdepartementet hadde gitt nødvendig dispensasjon fra taushetsplikten for slik overføring, anså Datatilsynet de betenkelige sider ved overføringen å veie sterkere.

Det ble etter hvert klart fra RTVs side at personnummer og navn kunne fjernes, og erstattes med en nummerserie, før NSD fikk databasen fra RTV. Datatilsynet ga uttrykk for at det kunne akseptere en løsning med overføring av aidentifiserte data fra RTV, med bruk av en særegen nummerserie for bruk til eventuell kobling. Det ble fra Tilsynet presisert at slik kobling bare kunne skje i regi av RTV.

På denne bakgrunn ble det bestemt at konsesjon for slik overføring kunne skje.

2.3.4 Bydelsprosjektet i Oslo kommune. Helse- og sosialsystemene : Prhís og Datsos

I 1988 ble Oslo kommune oppdelt i 25 bydeler og en del

forvaltningsoppgaver ble desentralisert til disse. Bl.a. ble helse- og sosialtjenesten lagt til den enkelte bydel med egne helse- og sosialkontorer/-sentre, totalt er det 60 slike enheter.

Hver bydelsadministrasjon har fått en Nord-5000 minimaskin. Skjermer og skrivere ved det enkelte helse- og sosialsenter er eller skal knyttes opp til bydelsmaskinen som også skal benyttes i bydelsforvaltningens totale administrasjon. Planen er at det skal opprettes en bydelsdatabase for hver bydel.

Prosjektet er tenkt utviklet i flere trinn, først et fellessystem med grunnlagsinformasjon for helse- og sosialtjenesten, deretter utvikling av de to fagsystemene Prhis og Datsos og endelig utvikling av pasient- og klient reskontrosystem.

Fellessystemet - konsesjon

I Januar 1988 mottok Datatilsynet en søknad fra Oslo kommune om konsesjon for fellesdelen av systemene Prhis og Datsos for de 9 helse- og/eller sosialkontor som deltar i prosjektet. Etter at Datatilsynets styre hadde behandlet saken, ble det gitt en midlertidig konsesjon for fellesdelen fram til 1.7.88. Denne konsesjonen er blitt forlenget to ganger, sist fram til juni 1989.

Konsesjonen med oversendelsesbrev følger som vedlegg.

Det vil framgå av konsesjonens pkt. 3.1 at innholdet i registeret ikke er spesielt sensitivt. Det dreier seg om opplysninger om den enkelte organisasjonsenhet, om de ansatte og om pasienter/klienter. Hver bydel skal ha sin egen database.

Registeret kan bare brukes til tidplanlegging og tildeling av timer ved det enkelte kontor og for den enkelte saksbehandler. Navn og fødselsnummer kan også brukes som bakgrunnsinformasjon (pkt. 3.2).

Det er fra Datatilsynets side understreket at det skal legges inn tilstrekkelige sperrer i systemet, slik at det bare er mulig for det enkelte sosial- eller helsekontor å hente opplysninger ut om egne klienter/pasienter, og den enkelte ansatte som deltar i prosjektet skal bare kunne få tilgang til opplysninger om egne klienter/pasienter. Ved enheter med både helse- og sosialkontor skal bare de personer som tar seg av timebestillinger, få adgang til opplysninger om begge kategorier personer (pkt. 4.5.).

Det er således viktig med sperrer både mot administrasjonen for øvrig og mellom de enkelte enheter og saksbehandlere av hensyn til diskresjon. En forutsetning for konsesjonen er at forholdet til taushetsplikten er avklart med Sosialdepartementet.

Utvikling og prøving av Prhis og Datsos felles- og fagsystem

Prhis er et edb-basert helsesystem til bruk i behandlingen av pasienter ved helsesentrene . Det vil inneholde alle relevante pasientopplysninger. Innenfor grensene som taushetspliktregler setter eller på grunnlag av samtykke fra den enkelte pasient, er det tanken på lengre sikt at opplysninger skal kunne kommuniseres maskinelt via telenettet mellom de forskjellige enheter innenfor helsetjenesten. Det tenkes også på kommunikasjon mellom den private og den offentlige primærhelsetjeneste over tid. Overføring av journaler ved flytting fra et helsesenter til et annet innen bydelen, kommunikasjon med lokal legevakt, helsestasjon, hjemmesykepleie, sykehjem m.v.

Datsos fagsystem omfatter støtte i arbeidet med tildeling av økonomisk sosialhjelp, råd og veiledning, tilskudd til telefon og forvaltning av trygdeytelser ved det enkelte sosialkontor.

Utvikling av pasient- og klient - reskontrosystem

Dette system er tenkt benyttet av bydelsadministrasjonen først og fremst. Det vil her være viktig at systemet i størst mulig grad baserer seg på opplysninger som ikke identifiserer den enkelte klient eller pasient.

Problemer som utbygging av et så omfattende system reiser

Selv om et så omfattende system er forutsatt sikret gjennom autorisasjoner, passord og beskyttelse gjennom sikkerhetssystemet BRUKERMILJØ, finner Datatilsynet ikke dette tilstrekkelig.

Datatilsynet har derfor funnet det nødvendig at Bydelsprosjektet, som første prosjekt, legger utkastet til sikringsforskrifter for personregistre til grunn for en konkret sikkerhetsvurdering.

Det forventes at Datatilsynet i løpet av 1989 vil bli forelagt søknad om konsesjon for opprettelse av personregistre under systemene Datsos og Prhis.

Det vedtak som Datatilsynet vil måtte fatte i den forbindelse, vil få betydning for andre slike systemer senere.

2.4. Fødselsnummer

Også i 1988 mottok Datatilsynet stadige henvendelser fra publikum om bruken av fødselsnummer. De fleste av disse henvendelsene skjer telefonisk. Spørsmålene kan omfatte alt fra fødselsnummer i videoforretning, til plikten til å måtte oppgi fødselsnummeret til skattemyndighetene. Data-tilsynet mottar også en god del skriftlige henvendelser i så måte.

I 1986 ble det tatt initiativ for å begrense bruken av fødselsnummer på ulike typer legitimasjoner. I 1988 ble det opplyst fra Vegdirektoratet at man nå kunne få vognkort uten fødselsnummer. Det er således bare førerkortet, av legitimasjonskortene, som nå skal inneholde hele fødselsnummeret. Alle andre legitimasjonskort kan nå gis uten fødselsnummer.

Blant de enkeltsaker som Datatilsynet hadde til behandling, gjaldt noen klage på bruk av fødselsnummer i Forsvaret. En av klagene gjaldt distribusjon av en plasskommandantordre, som inneholdt hele fødselsnummeret på en soldat. Plasskommandantordren ble hengt opp på oppslagstaver i hver enkelt kaserne og distribuert til det enkelte kontor. I tillegg hadde samtlige personer i garnisonen tilgang på nevnte dokument.

I et annet tilfelle hadde en befalingsmann lest opp hele fødselsnummeret ved oppstilling foran batteriet, i forbindelse med en refselse. Datatilsynet tok disse sakene opp med Forsvarets Overkommando, og forholdene ble påpekt ikke å være forenlig med den bruk av fødselsnummeret som Datatilsynet kunne akseptere.

Datatilsynet tok også opp med et kemnerkontor at det ikke skal registreres fødselsnummer på stevningen dersom flere personer blir ført på samme skjema. Dette fordi det ellers vil bli en unødigg spredning av fødselsnummeret.

I en sak fra Vestfold ble en svensk statsborger med identisk navn med en nordmann, på en vokal nær, og med samme fødselsdato, tildelt nordmannens personnummer. Dette resulterte i den kjedelige sak at nordmannen ble pålagt å betale den svenske statsborgerens restskatt. Datatilsynet tok saken opp med ligningskontoret, og saken ble løst.

I en sak Datatilsynet hadde til behandling ble det fra Hovedstevnevitnet sendt påkrav om betaling til feil person i en inkassosak. Dette til tross for at adresse var gitt av Sentralkontoret for folkeregistrering. I sin redegjørelse til Datatilsynet uttaler Sentralkontoret:

"Da Sentralkontoret fikk forespørsel fra inkassobyrådet om adresse på fødselsnummer 000000 00000 og navn NN ble vedkommende identifisert i personregisteret med adresse X, OSLO. I følge Det sentrale personregister var det bare en person registrert med dette navnet, men fødselsnummeret var ikke det samme. I og med at det bare var registrert en person, ble det antatt at fødselsnummeret var feilskrevet. Derfor ble navn og adresse oppgitt til inkassobyrådet. Dessverre viste det seg å være feil person."

Vi forventer at et inkassobyrå foretar nærmere undersøkelser før de begjærer "Påkrav" gjennom Hovedstevnevitnet. Men her tok vi feil. Vi har lært av dette, og for ettertiden vil vi ikke gi ut opplysninger når det er det minste tvil om en persons identitet."

(Anonymiseringen er skjedd av Datatilsynet)

Datatilsynet fikk i 1988 også en henvendelse fra Skattedirektoratet om hvorvidt Direktoratet har anledning til å utlevere fødselsnummer til oppgavegiver som pålegges å bruke det som identifikasjonsmiddel overfor ligningsmyndighetene. Eksempelvis vil utlevering her være aktuelt til forsikringsselskaper og banker. Datatilsynet gjorde oppmerksom på at ligningskontorenes konsesjon åpner adgang for en slik utlevering så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder. Tilsynet presiserte at så langt oppgavegiver bare får tilbakemelding på egne kunder hadde man ikke innvendinger mot en slik utlevering.

Datatilsynet merker et stadig press på fødselsnummer, og har i tråd med Stortingets pålegg fulgt bruken av det nøye.

2.5 Andre saker av prinsipiell betydning

2.5.1 Tilnærming til den registrerte - et problem i forskningen ?

Datatilsynet ga i løpet av 1988 over 180 tillatelser til å opprette personregister i forbindelse med ulike forskningsprosjekter. For et mindretall av prosjektene viser det seg at den tilnærming til respondentene som forskerne legger opp til i søknaden, kommer i konflikt med de retningslinjer Datatilsynet mener bør gjelde på dette område av hensyn til den enkeltes integritet. Særlig vil dette være knyttet til prinsippet om reelt informert samtykke til deltakelse i forskningsprosjekter. Dette er retningslinjer som er trukket opp av Datatilsynets styre i behandling av enkeltsaker. Verdifull bistand på dette område har Tilsynet funnet i retningslinjer som er utarbeidet av Rådet for medisinsk forskning.

Ofte vil konflikter mellom forskernes opprinnelige ønsker og Datatilsynets retningslinjer kunne løses ved at Datatilsynet skisserer løsninger som ivaretar de hensyn som springer ut av personregisterloven, samtidig som forskningens kvalitet ikke reduseres.

I tillegg til den tidligere omtalte Norsk Stikkmerkeundersøkelse (som foregår idag ved Oslo politiarrest uten registrering av personopplysninger, men med uendret tilnærmingsmåte), skal her kort nevnes andre forskningsprosjekter hvor tilnærmingsmåten til de registrerte har vært et særlig diskusjonstema:

Datatilsynet ga konsesjon til opprettelse av personregister i forbindelse med forskningsprosjektet "A Norwegian Family Study of Delusional Psychoses" som tar sikte på en oppfølging av professor Retterstøls doktorarbeid fra 1966. Prosjektet omfatter pasienter ved Universitetets psykiatriske klinikk i to tidligere perioder. Datatilsynet satte som vilkår at det bare er

tillatt å ta førstegangskontakt med respondentene pr. brev med rett til en gangs purring. Såfremt pasienten ikke besvarte brevet, eller sa nei til undersøkelsen, skulle vedkommende ikke oppsøkes på annen måte. Avgjørelsen må ses på bakgrunn av at denne type pasienter tilhører en av de svakeste grupper i samfunnet. Det skal således tungtveiende grunner til å fravike hovedregelen om aktivt samtykke til deltakelse.

Vedtaket ble påklaget til Justisdepartementet som, etter å ha innhentet uttalelse fra Rådet for medisinsk forskning, stadfestet avgjørelsen.

I fylkene Østfold og Sør-Trøndelag foregår undersøkelser omkring selvmordsforsøk og selvpåførte skader. Dette skjer etter konsesjon fra Datatilsynet ved psykiatrisk avdeling ved de respektive fylkessykehus. De som det her er ønskelig å komme i kontakt med, er personer som etter selvmordsforsøk (eller for selvpåførte skader) har fått medisinsk behandling, hos lege i distriktet eller ved sykehusavdeling. I samarbeid med forskerne kom Datatilsynet frem til følgende tilnæringsmåte:

Behandlerne lege/sykehusavdeling skal ta skriftlig kontakt med pasientene og i anonym konvolutt gi dem en grundig orientering om prosjektet med tilbud om deltakelse. Det må klart fremgå at deltakelse i prosjektet er frivillig, og at en eventuell nektelse av å delta ikke vil gå ut over et eventuelt behandlingstilbud. Også her ble det tillatt med kun bare en gangs purring.

Spesielt for dette prosjektet var at Tilsynet satte som ytterligere vilkår at prosjektet skulle fremlegges for den regionale komite for medisinsk forskningsetikk. Vår konsesjon ble ytterligere betinget av at denne komiteen ikke hadde innvendinger mot prosjektet eller deler av dette, eller mot den tilnæringsmåte som ble skissert.

Statens Institutt for folkehelse har i samarbeid med Rikshospitalet og Ullevål sykehus fått tillatelse til å gjennomføre en prospektiv undersøkelse av HIV-smittede.

Forskerne hadde lagt opp til innhenting av samtykke fra den registrerte for deler av undersøkelsen (blodprøven), uten samtidig å informere om, eller be om samtykke til, å hente opplysninger fra behandlerne lege.

Datatilsynet fant ikke denne fremgangsmåte tilfredstillende. En slik fremgangsmåte reiser etiske og juridiske problemstillinger det ikke var naturlig å løse ved hjelp av vilkår etter personregisterloven § 11. Samtidig ble det pekt på at avgivende leges taushetsplikt antakelig var til hinder for at opplysningen uten videre ble utlevert.

Det ble derfor satt vilkår i konsesjonen om at den enkelte må ha samtykket skriftlig til all innhenting og bruk av opplysningene, i forbindelse med dette prosjektet.

Bergen kommune, kommunalavdeling Helse - og sosiale tjenester, fikk midlertidig konsesjon til å opprette et aidentifisert personregister i forbindelse med en evaluering av tiltaksplan knyttet til rusmiddelbrukende småbarnsmødre og gravide. Det ble satt vilkår om at kun to navngitte forskere bare skal ha tilgang til personidentifiserbare opplysninger. Forespørsel om deltakelse skal skje skriftlig, i anonym konvolutt, via sosialkontoret og Kvinneklinikken ved Haukeland sykehus.

Rollekonflikten mellom forsker og saksbehandlerfunksjon, i forhold til den innhentede merinformasjon, ble og vurdert i dette prosjektet. Det ble bestemt at forskerne i en periode av minst tre år etter at prosjektet er avsluttet ikke skal komme i en saksbehandlerfunksjon til de registrerte.

2.5.2 Stikkmerkeundersøkelsen og Datatilsynets veiledningsplikt

Denne saken refererer seg til et avslag Datatilsynet ga i 1987, på søknad fra Statens institutt for Alkoholforskning, om tillatelse til å opprette personregister i forbindelse forskningsprosjektet "Norsk Stikkmerkeundersøkelse". Dette prosjekt skulle etter søknaden omfatte alle arrestanter som blir innbrakt til Oslo politiarrest. Formålet med prosjektet var å finne frem til en indikator på omfang og endring av injeksjonsmisbruk. Registret skulle inneholde en detaljert kartlegging av bl.a. om vedkommende har merker etter sprøytestikk, om dette er medisinske stikk, om vedkommende er registrert sprøytemisbruker, samt detaljerte helseopplysninger.

For en nærmere informasjon om prosjektet og bakgrunnen for avslaget vises det til omtalen i Datatilsynets årsmelding 1987. Det kan allikevel kort nevnes at det var tilnærmingsmåten til de registrerte som Tilsynet fant problematisk i forhold til sentrale personvern hensyn.

Styrets vedtak om nektelse av konsesjon ble anket til Justisdepartementet som stadfestet vedtaket.

Saken fikk allikevel et etterspill av mer prinsipiell betydning.

Meget tidlig i saksbehandlingen redegjorde Datatilsynet for hvilke minimumsopplysninger forskerne kunne registrere uten at dette kunne regnes for personopplysninger i personregisterlovens forstand. Etter Justisdepartementets stadfestelse av vedtaket, ble Tilsynet anmodet av søker om å foreta en ytterligere vurdering av hvilke opplysninger forskerne maksimalt kunne registrere om den enkelte arrestant, uten at registret kunne sies å være et personregister.

Siden begrunnelsen for nektelse av konsesjon til å opprette personregister i forbindelse med prosjektet var så sterkt forankret i tilnærmingsmåten til de registrerte, fant Datatilsynet ikke å kunne utarbeide ytterligere retningslinjer som ville innebære en gjennomføring av prosjektet med uendret tilnærmingsmåte.

Styret for Statens Institutt for Alkoholforskning ba deretter om at Tilsynet måtte ta dette spørsmålet opp til fornyet behandling. Instituttet hadde, etter samråd med Sosialdepartementet, forelagt saken for Institutt for offentlig rett ved det Juridiske fakultet. Professor dr. juris Eivind Smith forfattet en betenkning som konkluderte med at Datatilsynet burde ha gitt den veiledning søker ba om. Smiths betenkning dreide seg i hovedsak om hvorvidt Datatilsynet, med sin avgjørelse i denne saken, har satt til side den veiledningsplikt Tilsynet har som forvaltningsorgan etter forvaltningsloven med forskrifter.

Dette spørsmålet ble behandlet på styremøte i Datatilsynet den 25.11.88.

Styret i Datatilsynet ga uttrykk for at det ikke er tvil om at Tilsynet har veiledningsplikt etter forvaltningsloven med forskrifter. Forskrift om forvaltningsorganenes veiledningsplikt § 2 pålegger forvaltningsorganet å gi veiledning om gjeldende lover, forskrifter og vanlig praksis på vedkommende saksområde. Forskriftene har videre bestemmelser om at "om mulig bør forvaltningsorganet også peke på omstendigheter som i det konkrete tilfelle særlig kan få betydning for resultatet".

Kravene i disse bestemmelser mener Datatilsynet ble oppfylt gjennom den muntlige og skriftlige kontakt som ble etablert med søker gjennom saksbehandlingen. Det er en vanlig arbeidsmetode i Datatilsynet å komme i så tidlig kontakt som mulig med søkerne, slik at vi om nødvendig kan "peke på omstendigheter som i det konkrete tilfelle særlig kan få betydning for resultatet". Slik kan Tilsynet tidlig få signalisert alternative løsninger dersom dette bedre ivaretar de hensyn som Datatilsynet er satt til å hegne om.

Dette ble gjort også i denne saken. Siden tilnærmingsmåten vis a vis respondentene rommet så store uklarheter i forhold til helt sentrale personvern- og rettsikkerhetsprinsipper (spørsmålet om reelt informert samtykke til deltakelse), pekte vi på omstendigheter av særlig betydning for resultatet. Vi ga en skisse for hvorledes man eventuelt kunne gjennomføre prosjektet på en slik måte at forskernes måte å innsamle opplysningene på, ikke kom i strid med hensynet til det lovbestemte personvern. Vi nevnte muligheten for å la personer "utenfra" (eks. mistenktes advokat) innhente samtykke fra de innsatte. Tilsynet mener at den veiledning som ble gitt, fullt ut skulle dekke de forpliktelser forskriftskravet etter forvaltningsloven gir anvisning på.

Det er spørsmål om Datatilsynet som forvaltningsorgan er pliktig til å veilede søkeren om hvordan denne kan tilsidesette eller omgå regler som ivaretar de hensyn som springer ut av den lov forvaltningsorganet er satt til å håndheve.

Datatilsynet mener at Tilsynet i den foreliggende sak har oppfylt den veiledningsplikt som følger av forvaltningsloven og dennes forskrifter. Tilsynet kan heller ikke se at det har tilsidesatt opplysnings- og informasjonsplikten etter personregisterloven.

2.5.3 Registrering av passeringer ved bomstasjon i Trøndelag

Trøndelag bomveiselskap A/S søkte om tillatelse til å opprette register for innkreving av bompenger ved Ranheim bomstasjon i Trøndelag.

Firma Micro Design A/S har utviklet en "køfri-brikke" som kan monteres på bilen og som trådløst kan registrere passeringer. Passeringene blir registrert i datasentralen på bomstasjonen hvor det på forhånd er registrert hvor mange passeringer man har betalt for. Ved passering blir det gitt grønt, gult eller rødt signal til fører dersom det henholdsvis er flere betalte turer igjen på konto, abonnementet må fornyes, eller passeringen er ulovlig.

Søker ønsket å registrere tidspunkt for passering (dato og klokkeslett). Kunderegistre reguleres av § 2-3 i forskriftene til personregisterloven, og passeringstidspunkt blir ikke nødvendigvis å regne som rubreringsdata som kan registreres etter denne bestemmelsen.

Styret skulle ta stilling til i hvilken grad behovet for slik registrering står i rimelig forhold til de ulempene for de registrerte denne form for registrering innebærer. Søker begrunnet ønsket om å registrere tidspunkt med at det for enkelte abonnenter kan være behov for utskrift av passeringer av hensyn til selvangivelse og ligningskontor. Dessuten vil bomselskapet kunne dokumentere passering i tilfelle tvist.

Informasjonen om passeringene skal ligge i bomstasjonen og ikke i kortet. Styret var skeptisk til en fortløpende registrering av dag og klokkeslett for passering av alle kunder.

Styret vedtok derfor å gi en midlertidig konsesjon på 1 år med adgang til å oppbevare opplysninger om dag og tid for passering i opptil 1 måned for samtlige, under forutsetning av at kundene orienteres om at registrering blir foretatt. Det ble også vedtatt at registrert dato og tidspunkt kan oppbevares utover dette dersom den enkelte kunde selv ønsker det.

I Oslo er det også tenkt tatt i bruk et lignende system i

forbindelse med Fjellinjen og bompengeringen. En søknad om registrering av passeringer vil kunne kunne bli vurdert annerledes idet det blir snakk om registreringer av et helt annet omfang og problemstillingen vil følgelig få en annen karakter.

2.5.4 Bruk av betalingskort i telefonautomater

Datatilsynet mottok søknad om tillatelse til å opprette personregister i forbindelse med bruk av betalingskort i telefonautomater. Opplysningene som registreres er kortnummer, oppringt telefonnummer, dato og varighet av samtalen, samt fra hvilket sted det er ringt.

Styret i Datatilsynet nektet å gi tillatelse til å opprette registret i møtet den 1.3.88. Styret var klart betenkt over at et betalingskort kan nyttes til belastning av tjenester uten at det nyttes en personlig kode, som sikrer at kortbruker også er kortinnehaver. Man antok at det her var reell fare for at opplysninger lett kan bli feilregistrert (ved eks. tap av kortet), uten at den enkelte kjenner til registreringen før vedkommende blir fakturert for tjenesten.

Etter å ha mottatt ytterligere opplysninger omgjorde Datatilsynet dette vedtaket av eget tiltak på neste styremøte. Det ble gitt pålegg om sikringsrutiner og vilkår, som sammen med betingelsene i den opprinnelige avtalen mellom kortselskap og kunde, skulle motvirke den svake identifikasjonssikkerheten. En av forutsetningen for konsesjon ble også at den enkelte kortkunde skal informeres om kortenes nye og endrede bruk. Det blir dermed kundens valg om vedkommende ønsker å besitte et kort som kan nyttes uten bruk av personlig kode.

3 Kredittopplysningsvirksomhet

3.1 Utvidelse av sjekkmisbrukerregisteret

Datatilsynets styre ga 19.8.88 tillatelse til Sparebankforeningens Servicekontor og Bankforeningens Servicekontor til at det ble opprettet et register over misbrukere av betalingsinstrumenter. Dette var en utvidelse av tidligere konsesjon, opprinnelig gitt i 1981, for føring av register over kontohavers misbruk av sjekkonti.

Registeret skal benyttes ved kontroll i forbindelse med åpning av konti og/eller utlevering av alminnelige betalingsinstrumenter. Registeret skal bare omfatte misbrukere av egne eller andres bankkonti ved bruk av betalingsinstrumenter. Som betalingsinstrumenter regnes sjekk, elektroniske uttaks- eller debetkort, blankettbasert kontantuttak, samt andre standardiserte betalingstjenester. Misbruket vil danne grunnlag for politianmeldelse av forholdet. Registeret omfatter ikke mislighold av lån.

Den virksomhet som drives i forbindelse med dette registeret er å regne som kredittopplysningsvirksomhet, og dermed vil reglene i personregisterlovens Kap. 5 komme til anvendelse. Dette omfatter bl.a. at den registrerte får gjenpart av de registrerte opplysningene på registreringstidspunktet. Det er også et vilkår at personopplysningene skal slettes etter 3 år.

3.2 Betalingsanmerkninger om ikke-næringsdrivende on-line

I hht. prl. § 18, 2.ledd har kredittopplysningsforetak kun adgang til å gi ut kredittopplysninger om næringsdrivende ved utsending av publikasjon eller lister. Dersom en ønsker opplysninger om ikke-næringsdrivende, er en i forhold til loven henvist til å sende ordinær bestilling på enkeltundersøkelser.

Datatilsynet har, som et unntak fra prl. § 18, 2.ledd, tidligere vedtatt at banker, finansieringsselskaper samt inkassoselskaper skulle kunne få utlevert microficher inneholder opplysninger om ikke-næringsdrivende. Microficher ble i denne sammenheng sett på som publikasjon eller liste.

On-line tilknytning ble også tolket som utsending av publikasjon eller liste, og i et senere vedtak av Datatilsynet ble det besluttet at samme grupper som hadde fått tillatelse til å motta microfichesett også kunne få opplysninger om ikke-næringsdrivende ved on-line tilknytning.

Foretar en imidlertid søk direkte på den enkelte ved bruk av fødselsnummer, vil en bare få opplysning om den ene person det søkes om. Fødselsnummer er et entydig begrep, og en vil bare få opplysninger om den person det søkes om, i motsetning til om en f.eks. søker på navn.

Styret i Datatilsynet har vurdert det slik at det ikke regnes som utsending av liste eller publikasjon, jfr. personregisterlovens § 18, 2.ledd, dersom en anvender fødselsnummer som søkekriterium.

Dette innebærer at foretak som har konsesjon til å registrere fødselsnummer, eller som kan gjøre det etter kap. 2 i forskriftene til prl., kan få slik tilgang.

Dersom foretaket ønsker å foreta en utlevering som Datatilsynet nå i ett tilfelle har gitt tillatelse til, må dette avklares med Datatilsynet i forhold til foretakets konsesjoner for personregistre.

Det er likevel et vilkår at det samtidig med at det gis opplysning om ikke-næringsdrivende, automatisk blir skrevet ut en kopi som skal brukes som gjenpart overfor den opplysningen gjelder. Gjenpartsplikten skal oppfylles straks.

3.3 Lensmennenes kredittopplysningsvirksomhet

Datatilsynet mottok i 1980 brev fra Justisdepartementet hvor departementet antok at lensmenn ikke drev konsesjonspliktig kredittopplysningsvirksomhet.

Datatilsynet har imidlertid mottatt en rekke henvendelser som kan tyde på at den virksomhet lensmennene driver, nå har større omfang enn antatt sist forholdet ble vurdert. Datatilsynet vil anta at en del lensmenn idag driver kredittopplysningsvirksomhet som er konsesjonspliktig etter prl. § 14. Datatilsynet har bedt Justisdepartementet vurdere hvorvidt og i hvilken grad lensmenn skal gi kredittopplysninger, og ikke utelukkende opplysninger fra offentlige registre, jfr. § 4-1 nr. 1 som sier at meldinger fra offentlige registre om rettigheter og heftelser i fast eiendom eller løsøre ikke regnes som kredittopplysningsvirksomhet.

3.4 Overføring til utlandet av kredittopplysninger om næringsdrivende

Datatilsynet ble oppmerksom på at Esselte Soliditet hadde overført sitt kredittopplysningsregister over næringsdrivende til Sverige, uten å ha innhentet tillatelse fra Datatilsynet på forhånd, jfr. prl. § 36, jfr. forskriftens § 8-1 som pålegger registreier å melde om overføring til utlandet før dette finner sted.

Esselte Soliditet hadde antatt at prl. § 13 ga mulighet for å overføre kredittopplysningsregistre også til utlandet dersom det gjaldt samme konsern.

Europarådskonvensjonen om persondatabeskyttelse har i art. 12.2 en regel om at en som hovedregel ikke skal hindre fri flyt av data til andre land som har godkjent konvensjonen. Det kunne reises spørsmål om Datatilsynet etter denne artikkelen ikke kunne nekte en slik overføring. Imidlertid heter det i art. 12-3 at en kan gjøre unntak dersom ens egne regler inneholdt særskilte reguleringer for spesifikke områder. Datatilsynets styre antok at kredittopplysninger gjaldt et spesielt område som var regulert etter særskilte bestemmelser i vår lovgiving og besluttet å nekte overføring. Plassering av registeret i Sverige kunne også antas å innebære en svekkelse av personvernet som ville være lite ønskelig. Datatilsynet påla Esselte Soliditet å tilbakeføre basen til Norge. Databasen er nå overført til Norge i overensstemmelse med de krav man påla registreier.

4. DATABEHANDLINGSVIRKSOMHET

"Å behandle personopplysninger for andre ved elektroniske hjelpemidler" er konsesjonspliktig virksomhet etter § 22.

Datatilsynet har til nå i alt gitt ca 390 databehandlingskonsesjoner. Disse konsesjonene er gitt med tilnærmet standard konsesjonsvilkår. Imidlertid er karakteren av den virksomhet som reguleres blitt mer og mer mangeartet. Databehandlingsvirksomhet kan omfatte:

- 1) manuell bearbeidelse, registrering av data og kontroll med utførelse av beregninger ol.
- 2) å stille EDB-systemer til rådighet ved datamaskin
- 3) å stille datakraft og lagringsplass til rådighet
- 4) å forestå drift av EDB-systemer, maskiner og periferutstyr.

En konkret databehandlingsvirksomhet vil kunne bestå av ulike kombinasjoner av aktivitetene i 1-4. Det har ved kontroller kommet tydelig for dagen et ansvarsgap vedrørende sikring av registre i enkelte databehandlingsforetak. Foretaket venter initiativ fra registeransvarlig for å gjøre en særlig vurdering - og registeransvarlig viser til at sikkerheten til registeret er avhengig av foretaket - og dermed foretakets ansvar.

For å møte dette problemet kan det være nærliggende å pålegge enkelte typer databehandlingsforetak et ansvar for at sikkerheten til registre blir vurdert og avtalt i forbindelse med oppdrag. Selv om det er den registeransvarliges plikt å sørge for tilstrekkelig sikring av sitt register.

Det kan være aktuelt å stille krav til foretak om rask tilbakelevering av ønskede data en kunde har hos databehandlingsforetaket og deretter sletting av alle data. Skal en pålegge databehandlingsforetak ansvar og plikter av de nevnte typer, blir det nødvendig å skille mellom flere typer databehandlingsforetak, avhengig av hvilke av aktivitetene 1-4 foretaket utfører.

Datatilsynet vil, som nevnt i årsmeldingen for 1987, gjennomgå reglene for databehandlingsvirksomheter når det er avklart hva som skal skje med utkastet til sikringsforskrifter.

Det er stor aktivitet for tiden mht å etablere intern og ekstern datakommunikasjon. Ett firma kan eie kabler og nettverksmaskiner, et annet firma kan drive datanettverk ved hjelp av kommunikasjonsutryt - og flere firma kan benytte dette - også for overførsel av personopplysninger. En kan tale om datakommunikasjonsvirksomhet.

Slik virksomhet faller etter Datatilsynets tolkning ikke inn under § 22, siden personopplysningene transporteres i nettet - og ikke bearbeides der.

I den grad personopplysninger overføres i nett i noe omfang er det en risiko for uautorisert tilgang til

opplysningene. Ved mellomlagring under overføring kan en anta at risikoen øker. De ansatte som må ha tilgang for å kunne overvåke trafikken har normalt ingen offentlig pålagt taushetsplikt. Datatilsynet vil av disse grunner blant annet foreslå at virksomhet som består i "elektronisk dataoverføring av personopplysninger for andre" virksomhetsreguleres på linje med databehandlingsforetak under personregisterloven.

4.2 Databehandlingsvirksomhet - det materielle innhold av personregisterlovens § 22

Datatilsynet har erfart at forståelsen av personregisterloven § 22 kan volde problemer. Det er først og fremst begrepet "personopplysninger" som blir mistolket. Opplysninger om navn på kreditorer, debitorer, leverandører m.m. i regnskaper (reskontro m.v.) blir av mange ikke oppfattet som personopplysninger. Dette har bl.a. medført at mange regnskapsbyråer/-kontorer ikke har søkt om konsesjon som databehandlingsvirksomhet, selv om de fører regnskap for andre foretak eller personer ved hjelp av eget edb-utstyr eller ved hjelp av terminal knyttet opp mot et foretak som leier ut datakraft.

Samme problem har begrepet "databehandlingsvirksomhet" voldt i en del tilfelle. Som eksempel kan nevnes at foretak som leier ut datakraft til andre, i de fleste tilfelle ikke har oppfattet seg som konsesjonspliktig databehandlingsvirksomhet. Selv om kunden selv bearbeider personopplysningene eller -registrene, er datakraftutleieren konsesjonspliktig i henhold til lovens § 22, dersom bearbeidelsen skjer ved terminal knyttet opp mot utleierens anlegg. Den omstendighet at kundens registre m.v. vanligvis vil ligge lagret hos datakraftutleieren og at denne også tar backup av det lagrede materiale, burde tydeliggjøre konsesjonsplikten.

Datatilsynet vil ta kontakt med slike foretak i løpet av 1989, vil også gå inn for å styrke informasjons- og kontrollvirksomheten på dette felt.

5. ADRESSERINGS- OG DISTRIBUSJONSVIRKSOMHET

Virksomhet som består i å selge eller på annen måte tilby adresser for grupper av personer for utsending av reklame og andre meddelelser til slike grupper, er konsesjonspliktig. Slik virksomhet omfatter også adressemekling og markedsføring ved hjelp av telefon, såkalt telemarketing. Datatilsynet har til nå gitt 66 konsesjoner til å drive adresserings- og distribusjonsvirksomhet.

I 1987 ble konsesjonen for adresserings- og distribusjonsvirksomhet revidert. Det ble bl.a. satt vilkår om at alle adresserte sendinger fra 1.5.88 skulle være påført navn på kilde dersom man ikke benyttet egne registre for utsendelse. Hensikten var å gjøre det enklere for mottakerne av adressert reklame å benytte seg av

retten til å be seg slettet eller sperret i et register.

Ordningen har fungert greit. Det har blitt diskutert hvorvidt navn på register eller navn på registreier skal benyttes som kilde. Datatilsynet har sagt at navn på registreier skal være utgangspunktet, men navn på register kan benyttes dersom dette er kjent. Enkelte foretak har mange registre som benyttes til utsendelse. Det kan da ofte være en fordel å føre opp som kilde både registreier og navn på register, dersom plassen tillater det.

Datatilsynet mottar stadig mange henvendelser fra folk som ønsker å slette/sperre sitt navn i registre som brukes til utsendelse av reklame. En god del av disse har på forhånd tatt direkte kontakt med avsender selv uten at dette har ført frem. Datatilsynet har utformet et standardbrev med krav om sletting/sperring og et standardbrev med nærmere informasjon om regler og fremgangsmåte.

6. OPINIONS- OG MARKEDSUNDERSØKELSER

Virksomhet som består i å foreta opinions- eller markedsundersøkelser for andre, kan ikke settes igang før Datatilsynet har gitt slik tillatelse. Det ble gitt 6 konsesjoner til å etablere slik virksomhet i 1988.

Det er grunn til å tro at bestemmelsene som knytter seg til denne type virksomhet ikke er godt nok kjent. Dette gjelder både etablering av selve virksomheten og adgangen til å sette i verk undersøkelser i og utenfor slik virksomhet. Selve konsesjonen til å etablere virksomhet er ingen blancofullmakt til å opprette personregistre uavhengig av personregisterloven § 9.

Vi vil i løpet av 1989 øke vår informasjons- og kontrollvirksomhet i forhold til bransjen.

7. KONTROLLVIRKSOMHET

Datatilsynet gjennomførte i 1988 i alt 14 stedlige kontroller, og en større brevlig kontroll av Løsøreregistrets kvalitet.

Antallet kontroller lå lavere enn det Tilsynet hadde lagt opp til. Men kontrollplanen for høsten 1988 ble vesentlig innskrenket pga manglende midler og stor arbeidsbyrde. Bevilgningen for 1989 har 1.2 mill. kr. som er øremerket kontrollvirksomheten. Full effekt vil oppnås først siste halvår 1989.

Det har vært gjennomført kontroller i Oslo-området, Trondheim, Bergen og Stavanger. Andre kontakter og besøk kan muligens også regnes som kontrollvirksomhet, men det er her bare tatt med formelle kontroller med utarbeidelse av rapport og eventuelle pålegg.

Blant kontrollobjektene nevnes ekteskapsbyrå, universitet, databehandlingsforetak, sykehus, adresseringsforetak, bank, medisinsk fødselsregister, forsikrings- og oljeselskap. Det ble gitt flere pålegg etter kontrollene.

I 1989 vil helse- og trygdesektor fortsatt være aktuelle områder, men det foreligger også andre konkrete planer.

Kontrollen av løsreregistret i Brønnøysund gjaldt kvaliteten på opplysninger om utpantning. Datatilsynet fant at 1 av 5 som ble forespurt av Datatilsynet hadde anmerkning til de opplysninger som var registret om dem i løsreregistret. Datatilsynet kom med en rekke forslag for å bedre kvaliteten slik at ikke uriktige opplysninger om utpantning skaper problemer for folk. Bl.a. er det dårlig oppfølging etter at grunnlag for utpantning er falt bort, og mange kjente heller ikke til at det var foretatt utpantning. Dårlig kvalitet har ført til at lånesøkere har fått avslag på søknad pga av uriktige kredittvurderinger. Kritikken gjaldt ikke Brønnøysundregistrenes forhold, men rutinene ved registrering, avlysning og varsling.

8. INFORMASJON OG FORHOLDET TIL PUBLIKUM

Datatilsynet har i 1988 fullt ut tatt i bruk ny logo og laget en ny serie med brosjyrer. Det foreligger nå en brosjyre om fødselsnummer og personvern, en annen om rettigheter etter personregisterloven og en tredje om plikter. Det er planlagt en informasjonskampanje i samarbeid med Statens Informasjonstjeneste, i februar/mars 1989. Denne vil dreie seg om fødselsnummer og publikums rettigheter, og det er bl.a. utarbeidet en filmstubb til bruk i NRK. Plikten til å søke konsesjon vil bli gjort kjent ved annonser i fagtidsskrifter.

Datatilsynet betjente såkalt "grønn linje" ved Informasjonssentret i juni 1988, med veiledning til publikum og utsendelse av materiell.

Samarbeidet med media er fortsatt godt, men informasjonsvirksomhet er fortsatt "venstrehåndsarbeid" siden det ikke er tilsatt egen informasjonsmedarbeider.

Noen aviser har hatt større temaartikler om personvern, og dette har også gitt som resultat økt publikumsinteresse.

Vi har ellers inntrykk av at publikum har et positivt forhold til Datatilsynet.

Ansatte i Datatilsynet holdt i 1988 i alt 120 foredrag i ulike sammenhenger. Dette bidrar til økt forståelse for personvern og styrket kunnskap om lovgivningen, samtidig som direkte kontakt gir verdifull tilbakeføring.

Det har også vært besøk av skoleklasser i Datatilsynets lokaler.

9. DIVERSE SAKER

9.1 Internasjonalt samarbeid

Datatilsynet har også i 1988 deltatt i internasjonalt samarbeid. Det avholdes årlig nordisk og internasjonalt møte med tilsynsmyndigheter. I tillegg har det vært engasjement i internasjonalt datasikkerhetssamarbeid, Europarådet og OECD. Internasjonalt arbeid ble viet mer ressurser i 1988 enn før fordi Datatilsynet var vertskap for det internasjonale datatilsynsmøtet.

9.1.1. Nordisk samarbeid

Det nordiske tilsynsmøtet ble holdt i Helsingfors i mai 1988. Det finske datatilsynet er nyopprettet. Det ble redegjort for utviklingen og lovgivningen i de nordiske land. Blant temaene var helseregistre, kommersiell bruk av forvaltningens registre, datasikkerhet, såkalt credit rating og credit scoring som er metoder innen kreditt-opplysningsvirksomhet, og adgangskontrollregulering.

Det andre nordiske møte for teknisk personale ved datatilsynene ble arrangert i Stockholm 14.-15. september 1988. Hovedtema i år var generelle normer for EDB-sikkerhet. Datainspektionen har vedtatt sine Allmänna Råd for EDB-sikkerhet. Disse regler har karakter av å være retningslinjer.

Det ble redegjort for det norske utkast til forskrift for å sikre personregistre. I Danmark vurderes det ikke å gi generelle EDB-sikkerhetsregler, bl a på grunn av den spesielle form for regulering av registre man har der. Finland deltok for første gang i år. Det foreligger heller ikke der planer om generelle EDB-sikkerhetsnormer.

Ellers har det vært et godt uformelt samarbeid med erfaringsutveksling.

9.1.2. Samarbeid med tilsynsmyndigheter ellers i verden

Det årlige datatilsynsmøtet ble holdt i Oslo i september 1988. Det deltok datatilsynssjefer og observatører fra 20 land og internasjonale organisasjoner, som OECD og Europarådet. Møtet ble av deltakerne og fagpressen betegnet som vellykket.

Direktør Helge Seip innledet med en påpekning av at antallet land med personvernlovgivning øker jevnt. Han pekte også på nye utfordringer. Professor Knut S. Selmer, styreformann i Datatilsynet, holdt hovedinnlegget om personvern og tendenser i utviklingen.

9.1.3 OECD-Samarbeidet

Datatilsynet har fortsatt deltatt i arbeid med tilknytning til virksomheten i OECD. Direktør Helge Seip har vært nordisk viseformann i komiteen for data- og informasjonspolitikk (ICCP), og har vært norsk delegasjonsleder i komiteen. Han var også formann i den ad hoc-gruppen man har nedsatt om personvern ved overføring av personopplysninger over landegrensler.

Et klart trekk ved arbeidet i OECD siste år var den sterkere understreking av sikringsspørsmål og sikkerhetsproblematikk, og en økende forståelse for personvernaspekter i denne sammenhengen. Den amerikanske "Computer Security Act of 1987" synes å sette sine spor også i form av engasjement i internasjonale organisasjoner.

9.1.4 Europarådet

Kontorsjef Eirik Djønne har deltatt i utarbeidelsen av rekommendasjonen for personvern i arbeidslivet, som nylig ble vedtatt. Rekommendasjonen følger godt opp de holdninger som det norske datatilsyn har lagt til grunn i sin praksis. Et viktig poeng er at man ikke skal unndra seg regulering ved å føre opplysninger i manuelle registre. Kontorsjef Djønne deltar også i en arbeidsgruppe som følger opp personvernkonsekvenser av bruk av ny teknologi. Denne gruppen hadde et møte i 1988 og et nytt er planlagt i 1989.

9.1.5 Computer Security Institute's 15. årlige sikkerhetskonferanse

Datatilsynet var representert på den 15. årlige Computer Security Conference som ble arrangert av CSI i Miami 14. - 16. november 1988. Konferansen fant sted noen uker etter datavirussaken i Arphanet, der ca. 6000 datamaskiner gikk i stå som følge av at ett virus ble plantet i én maskin. Virusspørsmålene fikk dominere konferansen.

For årsmeldinga er det ellers av størst betydning å nevne at USA i 1987 fikk en egen EDB-sikkerhetslov. Loven tillegger ansvaret for ugraderte EDB-sikkerhetsstandards og retningslinjer til National Bureau of Standards, tidligere tillagt National Security Agency. Etter loven skal det blant annet opprettes et rådgivende styre for EDB-sikkerhet og personvern bestående av 12 personer. Loven krever identifikasjon av føderale EDB-anlegg med sensitiv informasjon, sikkerhetsplaner for slike EDB-anlegg og obligatorisk sikkerhetsopplæring for personer som arbeider ved slike anlegg.

9.2 HØRINGSUTTALELSER

Datatilsynet avga i 1988 en rekke høringsuttalelser. Men fremdeles opplever Tilsynet at saker som gjelder bruk av personopplysninger blir behandlet uten at Datatilsynet blir brukt som høringsinstans. Det kan i denne forbindelse

vises til Grimstad-saken, som det er redegjort nærmere for på annet sted i denne årsmelding. Datatilsynet har også gitt uttalelse av eget tiltak til Stortingets sosialkomite i forbindelse med Stortingsmelding nr. 41 (1987-88) - Helsepolitikken mot år 2000, nasjonal helseplan. I denne foreslås det bl.a. opprettet et sentralt sykdoms- og skaderegister, basert på fødselsnummer. Datatilsynet har pekt på betenkelige sider ved en slik opprettelse og hvilke rettslige hindringer som foreligger.

De høringsuttalelser som Datatilsynet har gitt i perioden har spent over et vidt område. Av viktige saker kan her bl.a. nevnes utkast til forskrifter for sikring av personopplysninger. Datatilsynet uttalte her at slike forskrifter er nødvendig for i større grad å kunne møte framtidens teknologi og utfordringer m.h.t. kompromittering, datakvalitet og tilgjengelighet. Videre uttalte Tilsynet at forskriftene indirekte ville ha betydning i kampen mot en stadig større datakriminalitet. Ved å heve standarden på sikkerhet på brukerhånd vil man langt på vei kunne forebygge denne tendens.

Datatilsynets uttalelse i forbindelse med utkast til lov om psykisk helsevern uten eget samtykke, ble konsentrert om praktiseringen av innsynsretten (kravet til skriftlighet ved innsyn ble særlig understreket) og behovet for kontroll av kvaliteten på opplysninger som registreres om den enkelte pasient.

9.2.1 Høringsuttalelse NOU 1987 - Samtidens arkiver - Fremtidens kildegrunnlag

Datatilsynet avga høringsuttalelse til NOU 1987:35 om Samtidens arkiver - fremtidens kildegrunnlag.

Kultur- og vitenskapsdepartementet oppnevnte i 1986 en arbeidsgruppe som skulle vurdere presserende oppgaver og aktuelle problemer innenfor arkivverket. Bakgrunnen for oppnevningen var blandt annet et følt behov for en grenseoppgang til andre forvaltningsorganer, særlig til Datatilsynet i kassasjonsspørsmål. På denne bakgrunnen fikk arbeidsgruppen et klart mandat som blant annet gikk ut på å avklare forholdet til personregisterloven.

Datatilsynet har gitt uttrykk for det var uheldig at arbeidsgruppen ikke tok kontakt med Datatilsynet før utredningen forelå. Dette særlig med tanke på at utredningen berører forholdet til personregisterloven på helt sentrale punkter. Gjennomføringen av de forslag som arbeidsgruppen har kommet med vil kunne bety en uakseptabel tilsidesettelse av sentrale deler av personregisterloven, samtidig som viktige sider ved dette ikke er blitt belyst.

Datatilsynet og Riksarkivaren har inngått avtale om behandlingen av administrative registre på statlig sektor. Datatilsynet ser fortsettelsen av et slikt samarbeid som

den rette veien å gå når det gjelder å ivareta både Arkivverkets og Datatilsynets interesser.

9.3 Innsynsrett

Datatilsynet har i tidligere årsmeldinger påpekt at innsynsretten blir lite brukt.

I et prosjektarbeid om personvern ved bedriftsøkonomisk institutt (Thygesen, Holberg og Arnesen) er det på bakgrunn av en intervjuundersøkelse i Drammen trukket den konklusjon at folk riktignok vet at fins en lov om personvern, men at kunnskapene om loven er mangelfulle. Videre har de funnet at folk er lite flinke til selv å ivareta sitt personvern. Videre fryktet folk at vi er på vei inn i et kontrollsamfunn.

Bare 3 av 210 hadde benyttet seg av innsynsretten.

Verdens Gang hadde et større oppslag om personvern og innsynsrett i februar 1988. De fant ut at en ansatt i avisen var registrert i 400 registre med til sammen 18 000 opplysninger.

Datatilsynet vil som nevnt sette i gang en kampanje i 1989 for å styrke kjennskapen til rettighetene etter personregisterloven. Aktiv bruk av innsynsrett vil også styrke kvaliteten på registrerte opplysninger og medføre færre uriktige vedtak.

9.4 Sikring av personopplysninger

Også i 1988 har en vesentlig del av Datatilsynets arbeid med sikkerhet vært knyttet til Utkast til forskrift for sikring av personregister av 5.11.1987. I første halvdel av 1988 ble det gjennomført interne kurs i EDB og sikkerhet i Datatilsynet, 3/4 time hver uke.

Justisdepartementet gjennomførte en høring av utkastet våren 1988. Ca. 45 høringsinstanser ga svar. 12 av disse ga ingen realitetskommentar. Av de 35 høringsuttalelser Datatilsynet har gjennomgått er de mest kritiske kommentarer de følgende. Antall er oppført i parentes:

Detaljeringsnivået er for høyt (14). Reglene er for komplekse (10) og for omfattende (6). Kostnadene vil bli for store (7). Koordinering med annet regelverk (Datasikkerhetsdirektiv og Beskyttelsesinstruks) trengs (6).

Av de 35 gjennomgåtte svar var 18 uten konklusjon med hensyn til om forskriften burde gis eller ikke, 9 var negative og 8 positive.

Justisdepartementet vurderer om og eventuelt hvordan forskrifter skal gis. Særlig har departementet arbeidet med forenkling av det opprinnelige utkast. Problemet med å gi rimelig enkle forskrifter som også har tilstrekkelig

regulerende effekt synes uløselig for tiden. En grunn til dette er at en mangler standarder på nesten alle sentrale områder - brannsikring unntatt. Dermed er en ikke i stand til "å skjule kompleksitet" ved å vise til standarder, og på den måte gi enkle forskrifter. Det er de standardpregede krav til sikringstiltak i utkastet som først og fremst gjør utkastet komplekst.

Av hensyn til kommentarene fra høringsinstanser om samordning av sikkerhetsregelverk, og på grunn av motsetningen mellom presisjon og enkelhet i regelverket, nevnt i avsnittet foran, har Datatilsynet foreslått for Justisdepartementet at det i samråd med Statsministerens kontor (Beskyttelsesinstruksen), Forsvarets sikkerhetsstab (Sikkerhetsinstruksen og Datasikkerhetsdirektivet), Forbruker og administrasjonsdepartementet (Offentlig data-behandling, sikkerhet, sårbarhet) vurderer om det er hensiktsmessig at det opprettes et felles sett med krav til fysiske sikkerhetstiltak og EDB-sikkerhetstiltak for å sikre dokumenter og registre. Datatilsynet antar at store deler av utkastet til forskrift for å sikre personregistre kan benyttes i en eventuell felles forskrift.

Under forutsetning av at et slikt regelverk etableres, vil det være mulig å gi relativt enkle regler for å sikre personregistre. Det er altså kravene til sikringstiltakene som gjør reglene komplekse. Selv om tiltakstypene ikke er mange, så må de tilfredsstille krav på forskjellige sikkerhetsnivåer, og de vil brukes i ulike sammenhenger og sammensetninger avhengig av behov og de omgivelser registre behandles i. Reglene må fastlegges et rimelig minstenivå - uten samtidig å være for rigide. Det vil være mange fordeler forbundet med å ha et slikt felles regelverk med krav til sikringstiltak. Tiltakskravene vil dermed bli samordnet, kostnader vil bli redusert, typegodkjenning enklere og billigere å gjennomføre, reglene vil få større "tyngde" og gjennomslagskraft, osv.

Datatilsynet benytter utkastet til forskrift av 5.11.87 som sine retningslinjer mht sikkerhet. I noen få tilfeller er det i registerkonsesjoner vist til enkelte bestemmelser som kreves tilfredsstilt for registeret.

Således er utkastet benyttet av Kommunedata Nord-Norge til en omfattende sikkerhetsvurdering av et journalsystem, som kalles Balsfjordsystemet, som er tenkt kjørt på IBM System 36 og AS 400-maskiner. IBM har også foretatt vurderinger av sikkerheten i maskinene etter utkastet. Denne saken synes dermed å gå mot en løsning.

Bakgrunnen er at man ønsker å kjøre et kommunalt journalsystem på en kommunes datamaskin. Siden journaler vurderes som særlig sensitive, og bruksmiljøet til maskinene vil være svært blandet, har man funnet grunn til en så detaljert sikkerhetsgjennomgang. Det kan her nevnes at den framgangsmåte som er valgt ble fastsatt av Justisdepartementet i samråd med Datatilsynet etter at KDN fikk medhold i sin anke.

Datatilsynet har også lagt opp til en detaljert sikkerhetsregulering av EDB-løsningen for bydelene i Oslo kommune. På grunn av forsinkelser i Delprosjekt EDB er ennå ingen konkrete vurderinger tilflytt Datatilsynet.

En "gjenganger" fra forrige årsmelding er regulering av bruk av telefax i helsesektoren. Det er utarbeidet et utkast til tilleggskonseksjon for overføring av særlig sensitive personopplysninger til eller fra personregistre i helsesektoren. Slike tilleggskonseksjoner er imidlertid ennå ikke gitt. En grunn til dette er at den utstyrs-tilpasning som må finne sted, må koordineres av sentrale eller regionale helsemyndigheter. Denne prosessen er ennå ikke kommet i gang.

Datatilsynet har ellers hatt en rekke forespørsler om sikkerhetsreguleringer fra helsesektoren som må forholde seg til bruk av ny teknologi til behandling, lagring og overføring av helseopplysninger. Datatilsynet vil benytte denne anledning til å markere behovet for nærmere helsefaglige vurderinger, koordinering og samordning av bruk av ny teknologi på generell basis. Den ordning Datatilsynet etter hvert har kommet fram til med Helsedirektoratet innebærer at Datatilsynet orienterer Direktoratet før det gjør vedtak.

Ved Jordskjelvstasjonen i Bergen ble det utført avanserte endringer av operativsystemet av utenforstående personer som fikk tilgang til maskinene via telenettet (X.25). Datatilsynet ble orientert om saken av Jordskjelvstasjonens ledelse og representanter fra maskinleverandøren. Siden det ikke ble lagret personregistre ved noen av de anlegg som det var trengt inn i, ble ikke saken fulgt videre opp fra Datatilsynets side. Jordskjelvstasjonen regnet med å bruke ca 2 uker på å reetablere en sikker tilstand etter inntrengingen.

Oppfølging av sikkerhet fra registeransvarlige som benytter databehandlingsforetak synes å være et særlig problem, som Datatilsynet vil følge nærmere opp.

Datatilsynet ble også orientert om forsøket på svindling av Bankenes Betalingssentral for beløp i størrelsesorden 1 mrd. kr. Etter de orienteringer vi har fått var man nær å lykkes i å bringe de nødvendige data for en svindel ut av BBS. Selv om personopplysninger var involvert i denne saken, fant man personvern hensynet av så underordnet interesse, at man ikke foretok nærmere vurdering av om sikkerheten var tilstrekkelig god eller ikke.

I 1988 har datavirus fått stor oppmerksomhet, både på grunn av det virus som ble spredt til ca 6000 amerikanske maskiner i Arphanet og "fredag den 13"-viruset. I likhet med medisinske virus er datavirusene ofte vanskelige å unngå om man først eksponeres for slike. Kontroll med den programvare en tar i bruk, tilgangskontroll og

endringskontroll er sentrale komponenter i et sikkerhetsopplegg mot virus. Disiplinering av eget brukermiljø er også en viktig komponent.

Det kan nevnes at Arvelighetsregisteret som følge av Datatilsynets pålegg nå kjøres på et eget EDB-anlegg og ikke lenger i Oslos helsenett.

Datatilsynet plomberte i fjor Psykoseregisteret, etter at man ved kontroll var kommet over en del av registret i åpne esker ved Gaustad Sykehus. Datatilsynets styre har i møte 1/89 gjort vedtak om at registeret skal slettes.

10. ADMINISTRASJON

10.1 Budsjett/bevilgninger

Datatilsynets bevilgning for 1988, i alt i underkant av 4.4 mill. kr, var utilstrekkelig til å dekke faste kostnader uten at de variable postene måtte reduseres. Særlig markert var for små bevilgninger til husleie og renhold. En søknad om tilleggsbevilgning på ca. kr. 100.000 ble avslått og dekning ble funnet ved å innstille planlagte kontroller høsten 1988. Derimot stilte Justisdepartementet ekstra midler til disposisjon for nødvendig utskifting av EDB-anlegg, se nedenfor. Datatilsynet var også vertskap for det internasjonale møtet for datatilsynssjefer og dette kostet i overkant av kr. 100.000.-

10.2 Personale/ stillinger

Datatilsynet hadde heller ikke i 1988 midler til å engasjere ekstrahjelp over lengre tid. Bemanningen var fortsatt redusert i forhold til 1986 idet det ikke ble tilført nye stillinger i 1988.

Personalet har gjort en meget god innsats for å øke produktiviteten ytterligere, og dette førte til at antall utgående saker økte med nesten 20 %.

Det har vært lite gjennomtrekk i staben.

Behovet for økte personellressurser ble stadig klarere og særlig for å styrke bemanningen på teknisk side. Kontrollvirksomheten har fortsatt ligget nede, og en av årsakene er mangel på personell.

Den bemanningsøkningen som ligger i Stortingets budsjettvedtak for 1989, vil styrke såvel teknisk kompetanse som kontrollressurser. De tre nye stillingene vil bli besatt av en med teknisk bakgrunn og to med juridisk/personvern faglig bakgrunn.

10.3 Administrative rutiner/anskaffelser

Det ble anskaffet ny datamaskin for å kunne håndtere arkivsystemet som i løpet av våren 1988 vokste slik at

kapasiteten på det gamle anlegget ble for dårlig. Det gamle anlegget ble frigitt slik at et fylkesmannsembete kunne overta det. Det ble også skiftet ut noen gamle terminaler.

Omfordeling av arbeidsoppgaver og reduksjon av tidsbruken på hver enkelt sak, har gitt effektivitetsforbedringer.

10.4 Konklusjon

Den vedtatte styrking av bemanningen i 1989 er av stor betydning for Datatilsynets muligheter til å gjøre en innsats der det trengs. Fortsatt representerer bl.a. arbeidet med datasikkerhet en stor utfordring som vi ikke vil ha ressurser til å følge opp. I budsjettforslaget for 1990 har Datatilsynet derfor foreslått fire nye stillinger. I 1988 kostet Datatilsynet samfunnet 1 krone pr. innbygger, og det er fortsatt en meget rimelig institusjon.

11 ARBEIDSPLANER FOR 1989

Det er ikke utarbeidet fullstendig arbeidsplan for 1989. Mer overordnede valg kan bli truffet av styret i Datatilsynet våren 1989.

Det er allerede klart at kontrollvirksomheten vil bli styrket, og det foreligger planer for en del konkrete kontroller. Ved innføring av gebyrordningen er det kommet krav fra foretak som har nødvendige konsesjoner om at de som ikke har ordnet sitt forhold til Datatilsynet, må bli kontrollert. Datatilsynet har forståelse for dette, og vil gå nærmere inn på enkelte bransjer.

Helse- og trygdesektor vil fortsatt være prioriterte felt. Arbeidet med datasikkerhet vil også ta en vesentlig del av ressursene. Det antas også at informasjonskampanjen om rettigheter og plikter vil gi økt arbeidsbyrde i form av publikumskontakt og saksmengde. Mens en tidligere kampanje vektla rettigheter ved adressert reklame, er den planlagte kampanje i hovedsak viet fødselsnummer.

Vedlegg 1

LOV AV 9. JUNI 1978 NR. 48 OM PERSONREGISTRE M M
(GJELDENDE FRA 1. JANUAR 1980 I HENHOLD TIL
KGL. RES. AV. 21. DESEMBER 1979)

KAPITTEL 1

Lovens område

§ 1

Loven gjelder for personregistre og for annen bruk av personopplysninger i visse typer virksomhet.

Med personopplysninger er ment opplysninger og vurderinger som direkte eller indirekte kan knyttes til identifiserbare enkeltpersoner, sammenslutninger eller stiftelser. Med personregistre er ment registre, fortegnelser m.m. der personopplysninger er lagret systematisk slik at opplysninger om den enkelte person kan finnes igjen.

Loven gjelder for personregistre og bruk av personopplysninger i organ for stat eller kommune og i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser.

Kongen kan bestemme at loven ikke skal gjelde for visse typer personregistre.

KAPITTEL 2

Datatilsynet

§ 2

Det blir opprettet et datatilsyn. Datatilsynet skal være et frittstående organ underordnet Kongen og det departementet Kongen fastsetter.

Datatilsynet blir ledet av et styre, som skal ha 7 medlemmer.

Medlemmene blir oppnevnt av Kongen, som også fastsetter hvem som skal være styrets formann og nestformann.

§ 3

Uttalelse fra Datatilsynet skal være innhentet før det blir gjort vedtak som i loven er lagt til Kongen. Dette gjelder likevel ikke vedtak etter § 2.

Datatilsynet skal ellers :

- 1) holde seg orientert om den generelle utvikling i bruken av personregistre og om de problemer som

knytter seg til slike registre, samt sørge for informasjon i denne forbindelse

- 2) gi råd og rettleiing om spørsmål om personvern og datasikring til dem som planlegger å opprette personregistre
- 3) kontrollere at de lover, forskrifter og regler som gjelder for personregistre, blir fulgt, og at feil eller mangler blir rettet
- 4) etter henvendelser eller av eget tiltak gi uttalelse i spørsmål som gjelder bruk av personopplysninger.

Kongen kan gi Datatilsynet ytterligere oppgaver som gjelder bruk m.m. av personregistre eller bruk av personopplysninger ellers.

§ 4

Datatilsynet skal føre en systematisk fortegnelse over personregistre som er gitt konsesjon etter § 9. Fortegnelsen skal henwise til de regler som er fastsatt etter § 11. Et eksemplar av reglene skal oppbevares ved Datatilsynet.

Fortegnelsen og reglene skal være tilgjengelig for alle.

Kongen kan gi nærmere regler om fortegnelsen og gjøre slike unntak fra første ledd som er nødvendige ut fra beredskapshensyn eller hensynet til rikets sikkerhet.

§ 5

Datatilsynet kan kreve de opplysningene som trengs for at det kan gjennomføre sine oppgaver. Tilsynet kan kreve å få adgang til de stedene der personregistre og tekniske hjelpemidler fins, og til å gjennomføre de prøver eller kontroller som de mener er nødvendige.

Tilsynet kan kreve nødvendig bistand fra personalet slike steder for å få utført prøvene eller kontrollene.

Datatilsynets rett til å kreve opplysninger er ikke begrenset av bestemmelser om taushetsplikt.

Kongen kan gjøre slike unntak fra første og annet ledd som er nødvendige av hensyn til rikets sikkerhet. Kongen kan også gi forskrift om dekning av utgiftene ved kontroll.

KAPITTEL 3

Alminnelige regler

§ 6

Registrering av personopplysninger skal være saklig begrunnet ut fra hensynet til administrasjon og virksomhet i det organ eller foretak som foretar registreringen.

Uten at det er nødvendig, må det ikke registreres

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

§ 7

Alle har rett til å få opplyst hvilke opplysninger om dem selv som lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Denne innsynsretten gjelder likevel ikke registre som bare brukes til statistikk, forskning eller generelle planleggingsmål. Innsynsretten gjelder heller ikke opplysninger som det må anses utilrådelig at vedkommende får kjennskap til, av hensyn til deres helse eller forholdet til personer som står dem nær.

For personregistre i organ for stat eller kommune gjelder innsynsretten, slik den er avgrenset i første ledd, også for opplysninger som ikke lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Den registrerte kan likevel ikke kreve å få se dokumenter som reknes som interne etter forvaltningslovens § 18.

For personregistre i organ for stat eller kommune har alle dessuten rett til å få opplyst hvilke typer opplysninger som er tatt inn i registeret.

Kongen kan ved forskrift bestemme at det som er fastsatt i annet og tredje ledd, også skal anvendes på personregistre i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser, eller for visse slike registre.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte register fastsette flere unntak fra innsynsretten og fastsette nærmere regler eller vilkår for bruken av retten.

§ 8

Dersom et personregister inneholder uriktige eller ufullstendige opplysninger, opplysninger som det ikke er adgang til å ta inn i registeret, eller opplysninger som ikke lenger har betydning, skal opplysningene rettes, slettes eller suppleres såframt mangelen kan få betydning for den registrerte. Har mangelen ført til at det er gitt eller brukt uriktige eller ufullstendige opplysninger, skal det sørges for at feilen så vidt mulig ikke får betydning for den registrerte.

Når det foreligger feil som nevnt i første ledd, kan Datatilsynet gi pålegg om retting, sletting eller supplering av registeret og om tiltak etter første ledd annet punktum.

§ 8 a

En person kan kreve sitt navn sperret i et personregister mot bruk til utsending av direkte reklame og liknende publikasjoner.

§ 8 b

Kongen kan ved forskrifter eller enkeltvedtak gi regler for sikring av personopplysninger.

KAPITTEL 4

Plikt til å søke samtykke til å opprette personregistre

§9

Det kreves samtykke fra Kongen (konsesjon) for å opprette personregistre som skal gjøre bruk av elektroniske hjelpemidler. Slikt samtykke kreves også for å opprette andre personregistre dersom de skal inneholde

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan bestemme at visse typer personregistre skal være unntatt fra konsesjonsplikten etter første ledd. For slike registre kan det fastsettes forskrifter om forhold som er nevnt i § 11. Det kan også fastsettes andre forskrifter for å begrense de problemer registeret ellers kunne medføre for den enkelte, bl.a. regler om at registeret skal kontrolleres

av Datatilsynet og tas med i fortegnelsen etter § 4.

Kongens myndighet etter første og annet ledd kan bare delegeres til departementet eller til Datatilsynet.

§ 10

Ved avgjørelsen av om samtykket skal gis, skal det - innenfor den rammen som er fastsatt i § 6 - vurderes om opprettelse og bruk av personregisteret kan volde problemer for den enkelte som ikke kan løses tilfredsstillende ved regler etter § 11. Dersom slike problemer kan oppstå, må det overveies om de blir oppveid av hensyn som taler for at registeret blir opprettet.

§ 11

Når det blir gitt samtykke etter § 9, skal det fastsettes regler for personregisteret som angir hvilke typer opplysninger registeret kan inneholde, og hva registeret kan brukes til.

I reglene kan det dessuten fastsettes slike vilkår som har betydning for bruken av registeret eller kan begrense de ulempene opprettelsen og bruken av registeret ellers kunne medføre. Særlig bør det overveies å fastsette regler om

- 1) innsamling og kontroll av de opplysninger registeret kan inneholde
- 2) behandling og lagring av disse opplysningene
- 3) adgangen til samkjøring med andre personregistre (kobling)
- 4) bruk av fødselsnummer (fødselsdato og personnummer)
- 5) utlevering av opplysninger, bl.a. om opplysninger kan overføres til andre registre
- 6) omfanget og innholdet av den informasjon som skal gis ved meldinger eller andre henvendelser til den registrerte
- 7) den enkeltes rett til å kreve opplysninger etter § 7
- 8) retting av opplysninger og rutiner i registeret
- 9) ajourføring av registeret
- 10) sletting eller ikke-bruk av opplysninger etter en viss tid, og eventuelt overføring av registeret til arkivverket

Reglene skal dessuten peke ut det organ eller foretak eller den person som har ansvaret for at reglene blir gjennomført.

§ 12

Regler som er fastsatt etter § 11, kan ikke fravikes uten at det er innhentet samtykke fra det organet som fastsetter reglene, eller - når reglene bestemmer det - fra departementet eller Datatilsynet.

KAPITTEL 5

Kreditt- og personopplysningsvirksomhet

§ 13

Med kredittopplysningsvirksomhet menes i kapitlet her virksomhet som består i å gi meddelelser som belyser kredittverdighet eller økonomisk vederheftighet (kredittopplysning). Kapitlet gjelder ikke bruk av opplysninger innen et foretak, og heller ikke i forhold til foretak innen samme konsern med mindre opplysningene blir gitt av et foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet. Det gjelder heller ikke avgivelse av opplysninger til annet kredittopplysningsforetak som loven gjelder for, forutsatt at opplysningene skal brukes i dette foretakets kredittopplysningsvirksomhet.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hva som skal reknes som kredittopplysningsvirksomhet. For visse typer foretak kan Kongen ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i kapitlet.

Foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet, kan ikke uten samtykke fra Kongen drive annen personopplysningsvirksomhet.

§ 14

Et foretak kan ikke sette i gang kredittopplysningsvirksomhet før Kongen har gitt samtykke til det.

Ved avgjørelsen om at det skal gis samtykke, skal det legges vekt på om virksomheten kan forutsettes å ville bli drevet på en redelig og forsvarlig måte. Innenfor rammen av bestemmelsene i denne lov kan det settes slike vilkår for konsesjonen som er egnet til å fremme disse formål, bl.a. om sikkerhet for ansvar. For foretak som utenlandske interesser har bestemmende innflytelse over, kan det settes vilkår som gjelder etableringsformen og sammensetningen av selskapets ledelse.

§ 15

Kredittopplysningsforetaket skal påse at de opplysninger som brukes i kredittopplysningsøyemed, så vidt mulig er fullstendige, og at det ikke brukes opplysninger som kan danne grunnlag for ugrunnet eller urimelig avvisende holdning til den opplysningene gjelder.

En opplysning som ved kalenderårets utgang vil være 3 år gammel eller mer, kan bare brukes dersom det er åpenbart at forholdet fortsatt har vesentlig betydning for vurderingen av den opplysningene gjelder.

§ 16

Foretaket kan ikke som ledd i kredittopplysnings- virksomhet bruke

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan likevel gi samtykke til at opplysninger som er nevnt i første ledd nr. 2 og 3 samles inn og meddeles i visse tilfelle.

§ 17

Kredittopplysning må ikke gis når det etter det som foreligger, går fram at bestilleren ikke har saklig behov for den.

§ 18

Kredittopplysning skal vanligvis meddeles skriftlig. Den kan gis muntlig dersom den ikke inneholder noe som kan bli anført mot den opplysningen gjelde, eller kredittopplysningen av praktiske grunner må gis uten opphold. Blir en kredittopplysning gitt muntlig, skal opplysningens innhold samt bestillerens navn og adresse noteres og oppbevares minst et halvt år. Inneholder den noe som kan bli anført mot den opplysningen gjelder, skal den bekreftes skriftlig.

Kredittopplysninger kan gis ved utsending av publikasjon eller lister, forutsatt at publikasjonen eller listen bare inneholder opplysninger om næringsdrivende, og at opplysningene er gitt i summarisk form. Slike publikasjoner kan bare sendes til medlemmer og abonnenter.

Anmodning om kredittopplysning som går ut på at bestilleren skal få vite det kredittopplysningsforetaket blir kjent med i framtiden eller i et bestemt tidsrom, kan bare omfatte opplysninger om næringsdrivende.

§ 19

Når kredittopplysning om noen som ikke er næringsdrivende blir gitt eller bekreftet skriftlig, skal kredittopplysningsforetaket samtidig vederlagsfritt sende gjenpart, kopi eller annen melding om innholdet til den det er bestilt

opplysninger om.

§ 20

Alle har rett til å få opplyst hva foretaket har lagret om dem selv til bruk i kredittopplysningsøyemed, og til å få opplyst hvilke kredittopplysninger som er gitt om dem de siste seks måneder. Foretaket plikter også å opplyse hvem som har bestilt opplysningene, og hvem det har mottatt opplysningene fra. Svar skal gis skriftlig om ikke vedkommende har samtykket i at det blir gitt på annen måte. Blir opplysning om hva et register inneholder gitt i form av et sammendrag, eller har foretaket lagret opplysninger som ikke gjengis fullstendig, skal dette sies i svaret. Den opplysningene gjelder, kan kreve å få gjennomgå alle dokumenter m.m. ved henvendelse til foretaket.

Foretaket kan bergne seg en rimelig godtgjørelse når opplysning etter første ledd første punktum blir gitt skriftlig. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gi nærmere regler om beregning av godtgjørelsen.

§ 21

Kongen kan ved forskrift fastsette at § 14 om konsesjonsplikt skal gjelde også for andre foretak som driver personopplysningsvirksomhet. I konsesjonen kan det settes vilkår om innsamling, lagring og bruk av opplysningene, samt om kontroll, om innsynsrett for den opplysningene gjelder og om rett til å kreve seg slettet av register.

KAPITTEL 6

Databehandlingsforetak

§ 22

Virksomhet som består i å bearbeide personopplysninger for andre ved elektroniske hjelpemidler, må ikke settes i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Første ledd gjelder ikke dersom bearbeidelsen utelukkende skjer for andre foretak innen samme konsern.

Kongen kan gi utfyllende forskrifter om hva som skal reknes som databehandlingsforetak ved anvendelse av første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i dette kapitlet.

§ 23

Foretak som må ha konsesjon etter § 22 første ledd, må ikke uten avtale med oppdragsgiveren anvende opplysningene til andre formål enn det oppdraget gjelder. Opplysningene kan heller ikke uten slik avtale overlates til noen andre for lagring eller bearbeidelse.

§ 24

Foretaket skal treffe de sikringstiltak som trengs.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi bestemmelser om de sikringstiltak som skal gjennomføres.

KAPITTEL 7

Adresserings- og distribusjonsvirksomhet

§ 25

Virksomhet som består i å selge eller på annen måte tilby adresser for grupper av personer, eller i å utføre oppdrag for utsending av reklame og andre meddelelser til slike grupper, kan ikke settes i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hvilke foretak som er konsesjonspliktige etter første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i kapitlet.

§ 26

Et register til bruk for virksomhet som er nevnt i § 25 første ledd, kan ikke inneholde

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt for straffbart forhold
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak ytterligere begrense foretakets adgang til å registrere personopplysninger, og regulere bruken av registrerte opplysninger.

§ 27

Uten hinder av bestemmelsene i § 26 kan foretaket sende meldinger på grunnlag av kunde- og medlemsregistre som stilles til rådighet av oppdragsgiveren. Slike registre må bare nyttes til å sende meldinger om oppdragsgiverens varer eller tjenester o.l., og de kan ikke overlates til andre.

§ 28

Foretak skal i sine registre slette enhver som ber om det. En registrert kan kreve å få opplyst hvem som er foretakets kilde for registreringen.

Gjelder kravet om sletting slikt register som er nevnt i § 27, skal kravet sendes til oppdragsgiveren, som plikter å påse at vedkommende blir strøket som adressat ved seinere bruk av registeret. Den som har satt fram kravet, skal underrettes om videresendingen og om oppdragsgiverens navn.

§ 29

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi bestemmelser med sikte på å hindre at personopplysninger blir brukt i strid med §§ 26 og 27 og for å sikre gjennomføringen av reglene i § 28.

§ 30

Kongen kan ved forskrift bestemme

- 1) at §§ 26 til 28 skal gjelde tilsvarende for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg oppdrag som er nevnt i § 25 første ledd,
- 2) at visse typer opplysninger ikke skal kunne anvendes for utvalg av adressater ved utsending av meldinger for foretakets egne varer og tjenester o.l., samt at § 28 skal gjelde tilsvarende for slike adresselister.

KAPITTEL 8

Opinions- og markedsundersøkelser

§ 31

Virksomhet som består i å utføre opinions- eller markedsundersøkelser for andre, kan ikke sette i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hvilke foretak som er konsesjonspliktige etter første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i dette kapitlet.

§ 32

Personopplysninger som noen gir under opinions- eller markedsundersøkelser, må ikke meddeles videre i en slik form at opplysningen kan henføre til en enkelt person.

Opplysninger som er mottatt for opinions- og markedsundersøkelser, må ikke brukes for andre formål.

§ 33

Uten samtykke fra den opplysningene gjelder, må opplysning om navn, fødselsdato, fødselsnummer eller liknende ikke innføres i register som bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Heller ikke må slike opplysninger innføres i et annet register som er særskilt utformet med sikte på at opplysningene skal være lett tilgjengelige og anvendelige.

Uten samtykke fra den opplysningen gjelder, må innsamlede opplysninger ikke lagres i mer enn et halvt år i slik form at de kan henføres til en enkelt person.

§ 34

Kongen gir nærmere forskrifter om slik virksomhet som er nevnt i § 31. Forskriftene kan bl.a. inneholde bestemmelser om innhenting av opplysninger, om lagring av innhentede opplysninger, og andre bestemmelser som skal sikre at innsamlede personopplysninger ikke nyttes på urett måte eller kommer på urette hender.

§ 35

Kongen kan ved forskrift bestemme at §§ 32 til 34 skal gjelde også for foretak som i enkeltstående tilfelle påtar seg slike oppdrag som er nevnt i § 31 første ledd, og for foretak som setter i verk slike undersøkelser for sin egen administrasjon og virksomhet.

KAPITTEL 9

Overføring til utlandet, m.m.

§ 36

Register som omfattes av § 9 første ledd må ikke overføres til utlandet uten samtykke av Kongen.

Personopplysninger som er innsamlet her i riket, må ikke overføres til utlandet uten samtykke av Kongen når formålet er å innføre opplysningene i et register nevnt i § 9 første

Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra første og annet ledd. Det kan fastsettes at disse bestemmelser ikke skal gjelde i forhold til enkelte andre land.

§ 37

Kongen kan gi forskrift om samarbeid mellom Datatilsynet og tilsynsmyndigheter i andre land. I slik forskrift kan det fastsettes særlige regler om meldeplikt for registre og om kontroll med eller tilintetgjøring av registre.

KAPITTEL 10

Straff og erstatning

§ 38

Med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler straffes den som forsettlig eller aktløst

- 1) unnlater å innhente samtykke etter § 9, § 13 tredje ledd, § 14, § 22, § 25, § 31 eller § 36
- 2) overtrer regler eller vilkår fastsatt etter § 11, § 14, § 22, § 25, § 31 eller § 36,
- 3) bruker opplysninger i strid med reglene i § 16, § 18, § 23, § 26, § 27, § 32 eller § 33
- 4) unnlater å etterkomme krav fra Datatilsynet etter § 5 eller § 8
- 5) unnlater å etterkomme krav om opplysninger etter § 7 eller § 20 eller krav om sletting etter § 28
- 6) unnlater å gi melding etter § 19 til den opplysningene gjelder.

Medvirkning straffes på samme måte. I forskrift som gis i medhold av loven, kan det fastsettes at overtreding av forskriften skal straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

§ 39

Er en overtreding som nevnt i § 38 begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan bøtestraff idømmes foretaket, selv om ingen kan straffes etter § 38.

Ved utmåling av straff etter denne paragrafen skal det særlig legges vekt på om overtredingen er foretatt for å fremme foretakets interesser, og om foretaket har hatt fordel av overtredingen.

Straffelovens § 28 gjelder ikke bøtestraff etter denne paragraf.

§ 40

Har foretak som driver virksomhet som nevnt i § 13, meddelt opplysninger i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, eller meddelt opplysninger som viser seg uriktige eller åpenbart misvisende, skal foretaket erstatte det tap som påføres den opplysningene gjelder. Dette gjelder uten hensyn til om det er utvist skyld fra noen som har opptrådt på vegne av eller i tjeneste hos foretaket.

KAPITTEL 11

Forholdet til andre lover. Ikraftsetting. Overgangsregler.

§ 41

Konsesjonsplikten etter § 9 jfr. § 10 gjelder ikke for personregistre i organ for stat eller kommune som er opprettet ved egen lov. Også for slike registre skal det likevel fastsettes regler som nevnt i § 11, i den utstrekning det ikke er fastsatt noe annet i eller i medhold av heimelsloven. Også de andre bestemmelsene i loven gjelder for slike registre i den utstrekning det ikke annet følger av hjemmelsloven.

§ 42

Loven trer i kraft den dag Kongen bestemmer.

For personregistre som er opprettet før loven trer i kraft, og som omfattes av § 9, skal det søkes om samtykke innen en frist som Kongen fastsetter. Forutsatt at søknad er kommet inn innen fristen, kan personregisteret brukes uendret inntil det er fastsatt regler etter § 11.

Reglene i annet ledd gjelder tilsvarende når det kreves samtykke etter kapitlene 5-9.

§ 43

Fra loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover.

1. Lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker
§ 21 Nytt annet ledd skal lyde :
Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at banken driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.
2. Lov 24. mai 1961 nr 2 om forretningsbanker
§ 18 nytt annet ledd skal lyde :
Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at banken driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet

3. Lov 11. juni 1976 nr 71 om finansieringsvirksomhet
§ 15 nytt annet ledd skal lyde :
Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at
foretaket driver kredittopplysningsvirksomhet i
samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.

Vedlegg 2

FORSKRIFTER I MEDHOLD AV LOV AV 9. JUNI 1978 NR. 48 OM PERSONREGISTRE M. M.

Gitt av Justisdepartementet 21. desember 1979
med endringer av 10. mars 1981,
jfr. kgl. resolusjon 21. desember 1979.

KAP. 1. OM INNSYNSRETTE.

(Personregisterloven § 7 fjerde og femte ledd.)

§ 1-1

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 første ledd skal gis snarest mulig og senest innen en måned.

Svaret skal gis skriftlig dersom ikke den som benytter innsynsretten samtykker i at svaret gis muntlig eller på annen måte.

§ 1-2

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 annet ledd skal gis snarest mulig og senest innen en måned. Dersom innsynsretten kan motvirke mulighetene for å få en sak som er under behandling avklart, kan institusjonen fastsette at vedkommende ikke skal ha adgang til opplysningene så lenge undersøkelser pågår, (jfr. forvaltningsloven § 20 første ledd).

Den registeransvarlige bestemmer ellers, ut fra hensynet til forsvarlig saksbehandling, hvordan dokumentene eller opplysningene skal gjøres tilgjengelig for vedkommende. På anmodning skal vedkommende gis skriftlig svar ved utskrift eller avskrift fra registeret.

§ 1-3

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 tredje ledd skal gis umiddelbart.

Svaret skal gis skriftelig dersom ikke den som benytter innsynsretten samtykker i at svaret gis muntlig eller på annen måte.

§ 1-4

Datatilsynet gis myndighet som nevnt i personregisterloven § 7 femte ledd til ved enkeltvedtak å fastsette unntak fra innsynsretten. Datatilsynet kan også ved enkeltvedtak fastsette nærmere regler eller vilkår for bruk av retten, herunder unntak fra reglene i dette kapittel.

§ 1-5

Innsynsretten etter lovens § 7 annet ledd i opplysninger som ikke lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler, skal også gjelde for de registre over nåværende eller tidligere ansatte, personale eller representanter som finnes i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser, jfr. lovens § 7 fjerde ledd.

Som interne dokumenter som etter § 7 annet ledd kan unntas fra innsyn, skal i denne sammenheng regnes alle dokumenter arbeidsgiver selv utarbeider for sin interne saksforberedelse samt dokumenter som er utarbeidet for den interne saksforberedelse av særskilte rådgivere eller sakkyndige, eller av annen sammenslutning eller stiftelse innenfor eget konsern eller organisasjon.

Også dokumenter om å innhente dokumenter nevnt i denne bestemmelse kan unntas fra innsyn.

Selv om dokumentet er unntatt fra annet og tredje ledd bør vedkommende ha rett til å gjøre seg kjent med de deler av dokumentet som inneholder faktiske opplysninger eller sammendrag eller annen bearbeidelse av faktum. Dette gjelder likevel ikke faktiske opplysninger som finnes i annet dokument som vedkommende har innsyn i.

KAP. 2. FRITAK FRA KONSESJONSPLIKT.

(Personregisterloven § 9 annet ledd.)

§ 2-1

Personregistre som omfattes av dette kapittel er unntatt fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Vilkårene for konsesjonsfrihet er at kravene til registrenes innhold m.v. i §§ 2-2 til og med 2-15 følges, og at følgende regler overholdes:

(1) FORMÅL

Registeret må ikke brukes til andre formål enn det som følger av typebetegnelsene i §§ 2-2 til og med 2-15, eller i strid med andre lovregler som gjelder for føringen eller bruken av registeret.

(2) UTOVERING

Personopplysninger må ikke utleveres fra registeret til utenforstående, unntatt når utlevering skjer

- a) med samtykke fra den opplysningene gjelder,
- b) til annen sammenslutning eller stiftelse

innenfor eget konsern (jfr. lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 2-1).

- c) med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov,
- d) med hjemmel i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- e) som ledd i betalingsinnkreving (inkasso),
- f) fra registre som nevnt i §§ 2-2 og 2-12 som nødvendig ledd i opprettelse og administrasjon av kollektive forsikringsordninger,
- g) for registre som nevnt i § 2-12 til registre for utarbeidelse av lønnsstatistikk som har konsesjon etter personregisterloven § 9. Denne bestemmelse er ikke til hinder for at annet kan bestemmes i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- h) fra registre som nevnt i § 2-4 til annen bank, etter beslutning fra styret eller noen som har fullmakt fra styret til å avgjøre spørsmål om utlevering,
- i) fra registre som nevnt i § 2-5 til andre livsforsikringsselskaper eller deres bransjeorganisasjoner, etter beslutning fra styret eller noen som har fullmakt til å avgjøre spørsmål om slik utlevering.

Oppbevaring eller behandling av personopplysninger hos et databehandlingsforetak som har konsesjon etter personregisterloven § 22, eller hos et adresserings- eller distribusjonsforetak som har konsesjon etter loven § 25, regnes ikke som utlevering når dette skjer etter oppdrag fra registerets eier.

Denne bestemmelse om utlevering gjelder ikke for personregistre som nevnt i §§ 2-11, 2-13 og 2-15.

3) KOPLING.

Registeret må ikke koples sammen med andre personregistre, unntatt når koplingen

- a) skjer med hjemmel i lov,
- b) har hjemmel i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- c) er ledd i utveksling og sammenholding av opplysninger i et foretaks vanlige administrative rutiner,
- d) går ut på å sammenligne navn og adresser for å unngå dobbeltforsendelser o.l.,
- e) skjer i forbindelse med utlevering som nevnt i punkt (2) bokstav f.

Registre som nevnt i § 2-4 og § 2-8 regnes i denne sammenheng som ett register.

(4) SIKRING.

Den registeransvarlig må sørge for forsvarlig sikring av de registrerte personopplysninger, slik at ikke noen får tilgang til opplysningene uten å ha rett til eller krav på dem.

Datatilsynet kan gi pålegg som ansees som nødvendige for å oppnå forsvarlig sikring.

Fødselsnummer må ikke benyttes utenpå postsendinger. For organ i staten vises for øvrig til gjeldende sikkerhets- og databeskyttelsesinstruks med utfyllende bestemmelser (datasikkerhetsdirektivet). Denne bestemmelse gjelder ikke for registre som nevnt i § 2-15.

(5) SLETTING.

Tidligere medlemmer, kunder, abonnenter og leverandører skal slettes fra registre som nevnt i §§ 2-2, 2-3, 2-4, 2-5 og 2-6 når vedkommende krever det og andre lovregler ikke er til hinder for sletting.

Utsendelsene som registre som nevnt i § 2-7 brukes til, må påføres avsenders navn og adresse. Enhver som ber om det kan kreve seg slettet fra registeret.

Opplysning om "lånenummer" i utlånsregister som nevnt i § 2-8 skal biblioteket slette av eget tiltak når den utlånte bok er tilbakelevert.

§ 2-2

Foreningers medlemsregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes en fortegnelse over forenings nåværende og tidligere medlemmer som ikke inneholder andre personopplysninger enn:

- (1) navn
- (2) adresseopplysninger
- (3) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (4) medlemsnummer
- (5) medlemskoder (opplysninger om type medlemsskap o.l.)
- (6) tillitsverv
- (7) kjønn
- (8) fødselsdato
- (9) data for distribusjon av trykksaker, publikasjoner o.l.
- (10) opplysningsgr om kurs, utdanning o.l. innen foreninger eller i tilknytning til denne
- (11) utdanning, stilling, arbeidsgiver

- (12) kontingentopplysninger
- (13) utlånte eiendeler
- (14) lønnsopplysninger
- (15) resultater fra idrettskonkurranser o.l.

§ 2-3

Kunde-, abonnent- og leverandørregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes register over kunder/abbonnenter og/eller leverandører som ikke inneholder andre personopplysninger enn :

- (1) navn
- (2) kontaktnummer og kontaktperson
- (3) konsernopplysninger
- (4) adresseopplysninger
- (5) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (6) kontonummer bank/post og andre opplysninger i den sammenheng
- (7) rubriseringsdata (så som kategori kunde/leverandør, distrikt, type varer, kontonummer i regnskap, kunde-/leverandørnummer, andre opplysninger til bruk i statistikk og annen bedriftsintern avregning og andre opplysninger som ikke angår fysiske personer eller personlige forhold)
- (8) inkasso- og utbetalingsopplysninger
- (9) saldoinformasjon
- (10) kredittgrense
- (11) betalingsbetingelser
- (12) aldersfordeling av saldoboster
- (13) purringsstatus

§ 2-4

Kunderegistre i banker som omfattes av :

- lov av 23.april 1892 om Norges Bank
- lov av 1.mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank
- lov av 10.desember 1948 nr. 2 om Norges Postsparebank
- lov av 15.juni 1949 nr. 1 om Norges Kommunalbank
- lov av 24.mai 1961 nr. 1 om sparebanker
- lov av 24.mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker
- lov av 5.februar 1965 nr. 2 om Statens landbruksbank
- lov av 28.april 1972 nr. 22 om Statens Fiskarbank
- lov av 25.mars 1977 nr. 14 om Den Norske Industribank A/S

unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Kunderegistre som er unntatt fra konsesjonsplikten etter første ledd kan bare benyttes i forbindelse med innlån, utlån, betalingsformidling, inkasso, forvaltning og andre ordinære banktjenester.

I det enkelte kunderegister kan følgende personopplysninger registreres :

(1) Kundeopplysninger

Med kundeopplysninger menes personopplysninger om bankens kunder, kausjonister , og andre som banken har saklig behov for å registrere opplysninger om på grunn av deres forhold til kunden (jfr. personregisterloven § 6 første ledd).

Følgende kundeopplysninger kan registreres :

- a) navneopplysninger
- b) adresseopplysninger (bosteds- , arbeids-, adviserings- og tilskriveradresser)
- c) opplysninger om anropsnummer for telefon, teleks og andre teletjenester
- d) fødselsnummer
- e) foretaksnummer og arbeidsgivernummer
- f) kjønn
- g) antall konti (egne, kausjonist, garantist o.l.)
- h) sivilstand
- i) stillingsbetegnelse
- j) notatfelt med rent administrative opplysninger om kundeforholdet (disposisjonsforhold, sperringer o.l.) Personopplysninger som nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd tillates ikke registrert i notatfelt
- k) kundetype og kundekode
- l) formues- og inntektsforhold, og beløpsangivelse for beregnet kredittverdighet
- m) kundeopplysninger (opprettelse, avslutning o.l.)
- n) henvisninger til andre som banken har saklig behov for å registrere på grunn av deres forhold til kunden (kausjonister, garantister, konsern, datterselskap, arbeidsgiver e.l.)

(2) Konto- og oppdragsopplysninger.

Med konto- og oppdragsopplysninger menes opplysninger om de enkelte konti eller oppdrag.

Følgende konto- og oppdragsopplysninger kan registreres :

- a) kontonummer og oppdragsnummer
- b) andre numre i tilknytning til kontoen (depotnummer, disponentnummer, bankkortnummer, kausjonistnummer, betalingskortnummer, aksjenummer m.v.)
- c) åpnings- endrings-, avslutningsdato, og andre dato opplysninger vedrørende kontoen eller oppdraget
- d) rente- dekort-, provisjonsbetingelser og gebyrer
- e) saldi, gebyrbeløp, rentebeløp debet/kredit,

- 1) andre identifikasjonsopplysninger for de registrerte
- (2) opplysninger om forsikredes helse, sykdomstilfeller og skader, herunder
 - a) opplysninger om sykdommens eller skadens art og varighet
 - b) dødsårsak
- (3) Opplysninger om forsikringens verdi, dvs. opplysninger om
 - a) selskapets forsikringsforpliktelser
 - b) forsikringens aktuelle kapitalverdi
 - c) data som inngår i beregning av disse
- (4) Opplysninger om premiene, dvs. opplysninger om
 - a) polisens
 - b) betalingsbetingelser
 - c) fradrag og tillegg i premien
 - d) data som inngår i beregningen av disse
 - e) data for styring av skattefradrag
- (5) Opplysninger for gjennomføring av oppgjørs- og erstatningsberegninger, dvs.
 - a) data for beregning av erstatningsbeløp, herunder forsikringsform, bonus m.v.
 - b) trekk- og skatteopplysninger
 - c) opplysninger om erstatningsmottaker
- (6) Andre forsikringsopplysninger m.v.
 - a) statistiske data
 - b) forsikringstekniske data, herunder opplysninger og beregningsgrunnlag, nettopremier og opplysninger om indeksregulering
 - c) provisjonsdata
 - d) reassuransedata
 - e) poliselånsdata
 - f) styrings- og hjelpedata for EDB

Med et utlånsregister menes et personregister over enkeltpersoner og andre som er registrert i forbindelse med utlån.

Livsforsikringsselskapenes utlånsregistre kan brukes til selskapets ordinære administrasjon av sin utlånsvirksomhet.

Utlånsregistrene må ikke inneholde andre opplysninger enn:

- (1) Opplysninger om personer og andre som er registrert i forbindelse med utlån, herunder

- a) navn og adresse
 - b) fødselsnummer
 - c) firmanummer
 - d) lånenummer
 - e) andre identifikasjonsopplysninger om de registrerte
- (2) Opplysninger om lånet, herunder
- a) innvilget beløp, restlån, status og type
 - b) rentesats, avdrag, antall terminer, og forfall
 - c) lånets formål og oppsigelsesbestemmelser
 - d) betalte renter og avdrag samt restanser
- (3) Opplysninger om hva slags pant som er stillet i sikkerhet for lånet, herunder
- a) pantets betegnelse med eventuelt grunnboksnummer og bruksnummer
 - b) pantets takstbeløp
 - c) pantets type
 - d) grunnkode og festetid
- (4) Diverse opplysninger av statistisk, geografisk og intern art for klassifisering av lånet herunder
- a) tinglysningsopplysninger
 - b) debitorstype
 - c) geografisk beliggenhet
 - d) garantier
 - e) båndlagte beløp
 - f) prioriteter og beløp

§ 2-6

Leietakerregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes et register over register-eierens leieboere som ikke inneholder andre personopplysninger enn:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) fødselsnummer (såfremt registeret brukes til fordeling av ligningsmessig underskudd i borettslag)
- (4) medlemsnummer i borettslag
- (5) ansiennitetsopplysninger til bruk ved tildeling av leilighet
- (6) medlemskontingentbeløp
- (7) leilighetsnummer og adresse
- (8) leilighetstype og størrelse
- (9) leilighetens alder
- (10) leilighetens verdi (takst) ved omsetning
- (11) leilighetens omsetningsform
- (12) leiebeløp fordelt på art (husleie, garasje, fyring etc.)
- (13) medlemmets tilknytning til leilighet (eier,

- fremleier, leier etc.)
- (14) dato for innflytning
- (15) betaling/restansedata for kontingentinnkreving
- (16) betaling/restansedata for leieinnkreving
- (17) oversikt over tidligere leietakere til bruk ved fordeling av ligningsmessig underskudd i borettslag
- (18) bankkontonummer for automatisk belastning av leie på konto
- (19) andre rent administrative opplysninger

§ 2-7

Registre for utsendelse av publikasjoner/trykksaker som bare inneholder følgende personopplysninger unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (4) yrke/tittel
- (5) opplysninger nødvendige for utsendelse, unntatt opplysninger nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd.

§ 2-8

Katalog-, låner- og utlånsregister i bibliotekene unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et katalogregister menes et register over et biblioteks titler som brukes som et hjelpemiddel i biblioteket og som kun inneholder følgende personopplysninger:

- (1) signatur
- (2) forfatter
- (3) tittel
- (4) utgavebetegnelse
- (5) utgiversted og -år
- (6) sidetall og antall bind
- (7) tittelnummer

eller andre lignende opplysninger.

Med et lånerregister menes en fortegnelse over samtlige lånere i biblioteket som ikke inneholder andre personopplysninger enn følgende:

- (1) lånenummer
- (2) navn
- (3) alder
- (4) adresseopplysninger
- (5) yrke
- (6) dato for utsendelse av lånekortet

Med et utlånsregister menes en fortegnelse over hvert enkelt av bibliotekets bøker e.l. som kun inneholder følgende personopplysninger:

- (1) eksemplarnummer
- (2) tilhørighet i bibliotek
- (3) status
- (4) utlånsdato
- (5) forfallsdato
- (6) lånenummer
- (7) antall innkallinger sendt
- (8) statistikk over antall utlån

§ 2-9

Advokatens arkiver/registre som ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register/arkiv menes en advokats fortegnelse over tidligere og nåværende klienter og motparter, samt andre med tilknytning til disse.

§ 2-10

Legers, tannlegers, psykologers eller annet godkjent helsepersonells registre som ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler ut fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-11

Registre opprettet i medhold av lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 3-8 unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd dersom det ikke inneholder slike opplysninger som nevnt i § 6 annet ledd.

§ 2-12

Register over den registeransvarliges nåværende eller tidligere ansatte, personale og representanter, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd dersom

1. registeret ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler
2. registeret gjør bruk av elektroniske hjelpemidler og ikke inneholder andre opplysninger enn:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (4) fødselsnummer og annet nummer knyttet till person (rullennummer/arbeidstakernummer)
- (5) rubriseringsdata, (såsom kategori, type ansatt/representant, distrikt, type varer, kontonummer i regnskap, representantkategori, andre

- opplysninger til bruk i statistikk og annen bedriftsintern avregning)
- (6) kjønn
 - (7) nærmeste pårørende
 - (8) sivilstand
 - (9) stillingsbetegnelse
 - (10) yrkesopplysninger som etter overenskomst eller tariffavtale har betydning for lønns- og arbeidsvilkår
 - (11) opplysninger om utdanning og praksis
 - (12) lønns- og provisjonsopplysninger
 - (13) bankkontonummer
 - (14) pensjonsopplysninger
 - (15) trekk- og skatteopplysninger
 - (16) ansettelses- og sluttdato (permisjoner e.l.)
 - (17) dødsdato
 - (18) fraværsgang, type fravær og varighet. Angivelse av sykdommens art tillates ikke registrert utover det som er pålagt ved lov av 4. februar 1977 nr. 4 § 20 om arbeiderværn.
 - (19) firmabil e.l.
 - (20) utlånte eiendeler
 - (21) lån til ansatte eller garanti for lån
 - (22) opplysning om den ansatte er mobiliseringsdisponent (ja/nei) evt. militært løpenummer, grad, og rulleførende avdeling.

I tillegg til de opplysninger som er oppregnet ovenfor kan det i slike registre tas inn opplysninger når det er pålagt i medhold av gjeldende lover eller avtaler mellom partene i arbeidslivet.

§ 2-13

Forlagenes personarkiver/registre til bruk ved utgivelse av biografiske leksika, konversasjonsleksika og fagleksika unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-14

Dags- og ukepressens personregister til bruk i journalistisk virksomhet unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-15

Personregistre som kun inneholder personopplysninger om valgte eller oppnevnte representanter i organ opprettet i medhold av lov av 12. november 1954 nr. 1 om styret i kommunene, eller lov av 16. juni 1961 nr. 1 om fylkeskommuner, eller lov av 19. desember 1952 nr. 7 om Den norske kirkes ordning, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Det samme gjelder personregistre som kun inneholder personopplysninger om Stortingets representanter eller medlemmer av Stortingets komiteer

§ 2-16

Konsesjonsfrihet etter dette kapittel gjelder også når flere konsesjonsfrie registre føres som ett register. Forutsetningen for konsesjonsfrihet er dessuten at dette registeret ikke inneholder andre opplysninger enn det som er tillatt etter bestemmelsene for hver enkelt av de registrene som føres som ett. De øvrige vilkår for konsesjonsfrihet for de enkelte registre må også overholdes.

KAPITTEL 3

FRITAK FRA KONSESJONSPLIKT MOT MELDEPLIKT

(Personregisterloven § 9 annet ledd)

Opphevet.

KAPITTEL 4

KONSESJON FOR KREDITT- OG PERSONOPPLYSNINGSVIRKSOMHET

(Personregisterloven § 13 annet ledd og § 17 annet ledd)

§ 4-1

Følgende virksomheter regnes ikke som kredittopplysningsvirksomhet:

- (1) meldinger fra offentlige registre om rettigheter og heftelser i fast eiendom eller løsøre.
- (2) meldinger fra banker (jfr. lov 23. april 1892 om Norges Bank, lov av 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank, lov av 10. desember 1948 nr. 2 om Norges Postsparebank, lov av 15. juli 1949 nr. 1 om Norges Kommunalbank, lov av 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker, lov av 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker, lov av 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank, lov av 28. april 1972 nr. 22 om Statens Fiskarbank og lov av 25. mars 1977 nr. 14 om Den Norske Industribank A/S) og fra finansieringsselskaper (jfr. lov av 4. juni 1976 nr. 71 om finansieringsvirksomhet) som gjelder dekningskontroll for sjekk eller annet uttak fra konto, diskontering av veksler og avbetalingskontrakter. Det samme gjelder når slike meldinger formidles for bank eller finansieringsselskap av et utenforstående foretak.
- (3) meldinger til den opplysningene gjelder.
- (4) utgivelse av ligningsdata.

§ 4-2

Følgende virksomheter unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 14:

- (1) banker, jfr. lov av 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker og lov av 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker.
- (2) finansieringsvirksomhet i medhold av lov av 4. juni 1976 nr. 71 om finansieringsvirksomhet.
- (3) statsbanker opprettet ved egen lov.

§ 4-3

Fødselsnummer må ikke benyttes utenpå postsendinger.

§ 4-4

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak som nevnt i personregisterloven § 13 annet ledd annet punktum.

§ 4-5

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi slike regler som nevnt i personregisterloven § 17 annet ledd.

KAPITTEL 5

KONSESJON FOR DATABEHANDLINGSFORETAK

(Personregisterloven § 22 tredje ledd og § 24 annet ledd)

§ 5-1

Et forvaltningsorgan (jfr. forvaltningsloven § 1) som bare bearbeider personopplysninger for andre over-, under- eller sideordnede organer i samme etat, regnes ikke som databehandlingsforetak etter personregisterloven § 22 første ledd.

Det samme gjelder når et forvaltningsorgan bearbeider opplysninger for kollegiale organer, sakkyndige eller tilsynsførere m.v. som er tilknyttet etaten, eller for private som er engasjert for å løse oppgaver for etaten.

§ 5-2

Et forvaltningsorgan som bearbeider personopplysninger som det har mottatt fra andre forvaltningsorganer, regnes ikke som databehandlingsforetak etter personregisterloven § 22 første ledd dersom bearbeidningen hovedsaklig skjer ut fra organets eget behov, eller for slike organer som nevnt ovenfor i § 5-1. Dette gjelder selv om bearbejdede opplysninger sendes tilbake til det organ som forvaltningsorganet mottok opplysninger fra.

§ 5-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i personregisterloven kap. 6, jfr. loven § 22 tredje ledd.

§ 5-4

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi bestemmelser som nevnt i personregisterloven § 24 annet ledd.

KAPITTEL 6

KONSESJON FOR ADRESSERINGS- OG DISTRIBUSJONSVIRKSOMHET

(Personregisterloven §§ 25, 26 og 29)

§ 6-1

Reglene i kapittel 7 i personregisterloven gjelder ikke for virksomhet drevet av forvaltningsorganer (jfr. forvaltningsloven § 1).

§ 6-2

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre slike unntak som nevnt i personregisterloven § 25 annet ledd.

§ 6-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi regler som nevnt i personregisterloven § 26 annet ledd.

§ 6-4

For å gjennomføre reglene i personregisterloven § 28 må foretaket opprette et eget register over eller på annen måte anmerke de personer som etter lovens § 28 krever seg slettet blant de adresser foretaket tilbyr eller benytter, slik at de som har krevd seg slettet, ikke lenger står som adressat på de utskrifter som foretaket tilbyr eller benytter til distribusjon.

Når foretaket har mottatt krav om sletting, skal det bare oppbevare de opplysninger om vedkommende som er nødvendig for å hindre at vedkommende kommer med en adressatutskrift.

Tiltak etter første og annet ledd skal foretas innen en frist som fastsettes ved den enkelte konsesjon.

§ 6-5

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi slike regler som nevnt i personregisterloven § 29.

§ 6-6

I medhold av personregisterloven § 30 nr. 1 bestemmes at lovens § 28 skal gjelde også for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg oppdrag som nevnt i lovens § 25 første ledd.

I medhold av personregisterloven § 30 nr. 2 bestemmes at lovens § 28 skal gjelde også for adresselister til bruk for utsending av et foretaks egne varer og tjenester o.l.

KAPITTEL 7

KONSESJON FOR OPINIONS- OG MARKEDSUNDERSØKELSER

(Personregisterloven §§ 31 og 35.)

§ 7-1

Et forvaltningsorgan (jfr. forvaltningslovens § 1) som utfører opinions- eller markedsundersøkelser for andre over- eller sideordnede organer i samme etat, trenger ikke konsesjon etter personregisterloven § 31 første ledd.

Det samme gjelder når et forvaltningsorgan utfører opinions- eller markedsundersøkelser for kollegiale organer, sakkyndige eller tilsynsførere m.m., som er tilknyttet etaten, eller for private som er engasjert for på løse oppgaven for etaten.

§ 7-2

Et forvaltningsorgan som utfører opinions- eller markedsundersøkelser ved hjelp av opplysninger det har mottatt fra andre forvaltningsorganer, trenger ikke konsesjon etter personregisterlovens § 31 første ledd, dersom undersøkelsen hovedsaklig skjer ut fra organets egne behov, eller for slike organer som nevnt ovenfor i § 7-1. Dette gjelder selv om bearbeidede opplysninger sendes tilbake til det organ som forvaltningsorganet mottok opplysninger fra.

§ 7-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i personregisterloven kap. 8, jfr. lovens § 31 annet ledd.

§ 7-4

I henhold til personregisterloven § 35 bestemmes at lovens §§ 32 til 34 også skal gjelde for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg slike oppdrag som nevnt i lovens § 31 første ledd, og for foretak som setter i verk slike undersøkelser for sin egen administrasjon og virksomhet.

KAPITTEL 8

SAMTYKKE TIL OVERFØRING TIL UTLANDET

(Personregisterloven § 36 tredje ledd.)

§ 8-1

Dersom register eller opplysning som nevnt i lovens § 36 første og annet ledd overføres til utlandet, behøves ikke slikt samtykke som nevnt i § 36. Overføring må meldes til Datatilsynet i god tid før overføring finner sted. Datatilsynet kan nekte overføring eller sette vilkår for overføringen.

Overføring behøver ikke meldes når Norge har plikt til å foreta slik overføring etter folkerettslig overenskomst eller som følge av medlemsskap i internasjonal organisasjon.

KAPITTEL 9

STRAFFEBESTEMMELSER

(Personregisterloven § 38 tredje ledd.)

§ 9-1

Den som forsettlig eller aktløst unnlater å følge reglene i disse forskrifter § 1-1, § 1-2, § 1-3, § 2-1, § 4-3 eller § 8-1, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

Medvirkning straffes på samme måte.

Til den enkelte kommune

Deres ref.

Vår ref.

88/2050-1 RP/-

Dato

15.12.88

KONSESJON TIL Å OPPRETTE PERSONREGISTER - TILTAKSPLANER

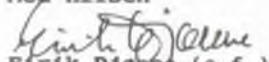
Vedlagt følger konsesjon for oppretting av personregister i forbindelse med kommunens utarbeidelse av tiltaksplan.

I konsesjonen og vedlegg er det oppgitt hvilke opplysninger en har anledning til å registrere. Dersom en ønsker å registrere opplysninger ut over dette, må en ha ny tillatelse fra Datatilsynet.

Personopplysninger (bakgrunnsopplysninger) som er innsamlet i forbindelse med utarbeidelse av tiltaksplanen og som det ikke er tillatt å registrere, må makuleres eller oppbevares i organer som har adgang til å oppbevare slike opplysninger i ht. journalforskriften eller særskilt konsesjon.

En del kommuner har allerede søkt om å registrere flere opplysninger enn det det er gitt tillatelse til. Denne konsesjonen gjelder også disse. Vedtaket kan påklages.

Med hilsen

Eirik Djønn (e.f.)
kontorsjef

Randi Punsvik
konsulent

Vedlegg

DATATILSYNET

KONSESJON

Saksnr.: 88/2050-1

RP/-

15.12.88

I medhold av Lov om personregistre m.m. av 9.6.78 nr. 48 § 9, jfr. Kgl. res. av 21.12.1979 pkt. 1 gis DEN ENKELTE KOMMUNE samtykke (konsesjon) til å føre personregister.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, skal Datatilsynet gis melding om dette, se konsesjonens pkt. 4.4 og pkt. 5.

Konsesjonen gjelder for:

TILTAKSPLANER FOR PSYKISK UTVIKLINGSHEMMEDE

Datatilsynet har fastsatt følgende vilkår for samtykket. Vilkårene skal gjøres kjent for personell som behandler personopplysninger for registreier.

1 REGISTERANSVARLIG (personregisterloven § 11 siste ledd)

Ansvarlig for registeret er leder av den gruppe/kontor som er ansvarlig for tiltaksplanene.

Registeransvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i personregisterloven med forskrifter og denne konsesjon blir fulgt.

2 REGISTERETS OMFANG/REGISTRERINGSMEDIUM

Registeret kan føres både manuelt og ved hjelp av EDB, og omfatter alle personer med psykisk utviklingshemming som det skal lages tiltaksplaner for, jfr. rundskriv 1/31/88.

3 REGLER ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 FØRSTE LEDD

3.1 Registerets innhold

Registeret kan bare inneholde følgende typer opplysninger:

* klientopplysninger m.v.

- . navn
- . adresse
- . fødselsdato
- . oppholdskommune
- . bostedskommune
- . framtidig oppholdskommune
- . nærmeste pårørende
- . ev. verge/hjelpeverge
- . ansvarlig kontaktperson i kommunen

* bolig

- . nåværende - eventuelt nytt tiltak iverksettes mnd./år
- . foreldrehjem
- . egen bolig - egen husholdning
- . bofellesskap (m/fellesareal) egen husholdning
- . bofellesskap (m/fellesareal) felles husholdning
- . gruppebolig - felles husholdning
- . alders-/sykehjem
- . HVPU-, eller annen institusjon
- . annet
- . bolig tilpasset fysisk funksjonshemmede
- . nattservicebehov
- . individuelt servicebehov i boligen
- . merknader
- . ansvarlig(e) etat(er)

* dagtilbud

- . nåværende, ev. nytt tiltak iverksettes, omfang
- . barnehage
- . grunnskole
- . fritidshjem
- . videregående opplæring
- . voksenopplæring
- . tilleggsressurs
- . dagsenter/aktivitetstilbud
- . vernet virksomhet
- . tilpasset arbeid i vanlig virksomhet
- . ordinært arbeid
- . ikke dagtilbud
- . ressursbehov
- . meknader
- . ansvarlig etat

* avlastning

- . nåværende tiltak:
- . familieavlastning
- . avlastning i egen bolig
- . annet
- . eventuelt nytt tiltak:
- . familieavlastning
- . avlastning i egnet bolig
- . annet

- . merknader
- . ansvarlig etat

* støttekontakt

- nåværende omfang/ ev. nytt tiltak iverksettes
- . støttekontakt
- . ressursbehov
- . merknader
- . ansvarlig etat

* kultur/fritid

- nåværende omfang/ ev. nytt tiltak iverksettes
- . ungdoms-/fritidsklubb
- . idrettsaktiviteter
- . musikk/drama
- . annet
- . forslag til nye tilbud
- . ressursbehov
- . merknader
- . ansvarlig etat
- . ferietiltak
- . behov for organisering eller tilskudd
- . merknader
- . ansvarlig etat

* transport

- . vanlig rutegående
- . dør til dør-transport
- . ledsagerordning
- . tilpasning for f.h.
- . ressursbehov
- . merknader
- . ansvarlig etat

* kommunale helsetjenester

- nåværende tiltak, nytt tiltak iverksettes, ressursbehov
- . hjemmesykepleie
- . fysioterapi
- . annet
- . ergoterapi
- . tekniske hjelpemidler
- . legetjenester (utover ord. legetilsyn)
- . annet
- . merknader
- . ansvarlig etat

* fylkeskommunale/statlige tjenester

- . statlig spesialskole

- . videregående opplæring
- . tannhelsetjeneste
- . psykisk helsevern for barn og unge
- . psykisk helsevern for voksne
- . annet

- . merknader
- . ansvarlig etat

I tillegg kan man i den manuelle delen oppbevare kopier av fullmakter, andre avtaler etc.

Ved registrering av helseopplysninger skal det ikke registreres opplysninger ut over det som er nødvendig, jfr. personregisterloven § 6.

Merknadsfeltet skal ikke inneholde andre opplysnings-typer enn det som kan registreres under hvert punkt.

Det vises forøvrig til vedlagte skjema.

3.2 Hva registeret kan brukes til/formålet med registreringen

Registeret kan bare nyttes til kommunens arbeid med tiltaksplaner. Tiltaksplaner kan danne grunnlag for virksomhetsplan og budsjettarbeid.

Dersom registeret skal nyttes utover dette, må den registeransvarlige innhente ny tillatelse fra Datatilsynet.

Om andres bruk av personopplysninger fra registeret, se konsesjonens punkt 4.3.

4 VILKÅR ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 ANNET LEDD

4.1 Innsamling/kontroll

Opplysningene i registeret kan bare innhentes fra den registrerte selv eller dens foresatte, og fra annet organ eller foretak dersom ikke lovbestemt taushetsplikt er til hinder for dette. Dersom dette er tilfelle må innsamling av opplysninger basere seg på skriftlig samtykke fra den registrerte og/eller samtykke fra dennes foresatte.

4.2 Samkjøring (kobling)

Registeret må ikke samkjøres (kobles) med andre personregistre, uten når dette har hjemmel i formell lov eller vedtak etter lov om personregistre, kfr. konsesjonens pkt. 4.3 nr. 2.

4.3 Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av personopplysninger er ikke tillatt uten i følgende tilfeller:

1. Når den person opplysningene gjelder har gitt skriftlig samtykke.
2. Uten slikt samtykke kan utlevering bare skje i den utstrekning dette ikke strider mot lovbestemt taushetsplikt, og utleveringen skjer til fremme av klientens sak og ellers når mottakeren med hjemmel i lov og uten hinder av lovbestemt taushetsplikt kan kreve opplysningene utlevert.

4.4 Sletting av opplysninger

Den registeransvarlige skal slette/anonymisere opplysninger som ikke lenger har betydning.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, kan Datatilsynet kreve at opplysningene slettes eller makuleres.

Den registeransvarlige skal av eget tiltak rette, slette eller supplere opplysninger som er uriktige eller ufullstendige, dersom feilen eller mangelen har betydning for den registrerte, jfr. personregisterlovens § 8.

4.5 Adgang til registeret - sikring

Bare de personer som har ansvar for å utarbeide tiltaksplanene eller gjennomføre disse skal ha tilgang til opplysningene.

Det samme gjelder personell i EDB-avdeling/EDB-foretak.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av de registrerte opplysninger som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på opplysningene. Krav til sikring er for tiden under utredning og en vil eventuelt komme tilbake til dette.

4.6 Taushetsplikt

Personell som nevnt i punktet foran skal undertegne særskilt taushetserklæring. Erklæringen skal oppbevares av den registeransvarlige.

4.7 Straff

Brudd på Lov om personregistre av 9.6.1978 nr. 48 og forskrifter gitt i medhold av dette og betingelser satt i denne konsesjon straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler, jfr. personregisterloven § 38.

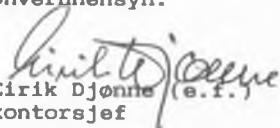
4.8 Innsynsretten etter personregisterloven § 7

Innsynsrett etter personregisterloven § 7 gjelder for dette registeret.

Rett til innsyn etter personregisterloven § 7 første og annet ledd gjelder bare den opplysningene direkte angår. Svar på slik henvendelse skal gis snarest mulig og senest innen 1 måned. Den registeransvarlige må påse at det ikke gis opplysninger om andre enn den som henvender seg.

5 FORBEHOLD OM ENDRINGER I KONSESJONSVILKÅRENE

Datatilsynet tar forbehold om å trekke konsesjonen tilbake, eller gi nye og endrete vilkår når dette finnes nødvendig ut fra personvern hensyn.

Eirik Dønne (e.f.)
kontorsjef

Randi Punsvik
konsulent

Vedlegg: Taushetserklæring

Vedlegg 4

DATATILSYNET

KONSESJON

Saksnr.: ../....=...

KBK/-

1.3.89

I medhold av Lov om personregistre m.m. av 9.6.78 nr. 48 § 9, jfr. Kgl. res. av 21.12.1979 pkt. 1 gis
..... samtykke (konsesjon) til å føre personregister.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, skal Datatilsynet gis melding om dette, se konsesjonens pkt. 4.4 og pkt. 5.

Konsesjonen gjelder for:
ADGANGSKONTROLLSYSTEM.

Datatilsynet har fastsatt følgende vilkår for samtykket. Vilkårene skal gjøres kjent for personell som behandler personopplysninger for registereier.

1 REGISTERANSVARLIG (personregisterloven § 11 siste ledd)

Ansvarlig for registeret er sikkerhetssjef/sikkerhetsansvarlig.

Registeransvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i personregisterloven med forskrifter og denne konsesjon blir fulgt.

2 REGISTERETS OMFANG/REGISTRERINGSMEDIUM

Registeret føres ved hjelp av EDB, og omfatter de av firmaets/etatens ansatte som er autorisert til å passere inn i et sikkerhetsområde. Denne konsesjonen omfatter også registrering av midlertidig arbeidskraft, som f.eks. konsulenttjenester.

Registrering av kortbruk/transaksjoner kan bare skje dersom det foreligger saklig behov for det ut fra en sikkerhetsmessig vurdering.

Med transaksjoner menes det i denne sammenheng både tilfeller hvor det bare registreres opplysninger når tilgang nektes og tilfeller hvor det registreres opplysninger når tilgang tillates.

Denne konsesjon omfatter også adgangskontrollsystem hvor den enkelte transaksjon ikke blir lagret på EDB-medium, men hvor det skjer en fortløpende utlissing av transak-

sjoner.

3 REGLER ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 FØRSTE LEDD

3.1 Registerets innhold

Registeret kan bare inneholde følgende typer opplysninger:

Kortholderopplysninger:

- navn
- stilling/-status
- romnummer
- internt telefonnummer
- id-kode
- bilnummer
- kortnummer/løpenummer
- firmatilknytning

Autoriseringsopplysninger:

- hvilke områder den enkelte gis adgang til
- til hvilket tidspunkt adgangen er gyldig, utover vanlig arbeidstid

Transaksjonsopplysninger:

- dørnummer
- tidspunkt
- kortnummer

I tillegg kan det registreres opplysninger som er nødvendig for administrasjon av adgangskontrollsystemet.

Registrering av transaksjoner kan bare skje dersom det foreligger saklig behov for det ut fra en sikkerhetsmessig vurdering.

Registrering av tillatt tilgang kan bare skje hvis man samtidig gjør bruk av kode (PIN-kode). Bruk av andre autentiseringsmønstre må forelegges Datatilsynet til godkjennelse før bruk.

3.2 Hva registeret kan brukes til/formålet med registreringen

Registeret kan bare nyttes til de sikkerhetsmessige oppgaver i firmaet/etaten.

Dersom registeret ønskes brukt utover dette, må den registeransvarlige innhente ny tillatelse fra Datatilsynet.

Om andres bruk av personopplysninger fra registeret, se konsesjonens punkt 4.3.

4 VILKÅR ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 ANNET LEDD

4.1 Innsamling/kontroll

Opplysningene i registeret kan bare innhentes fra den registrerte selv, personalarkivet og kortleser.

4.2 Samkjøring (kobling)

Registeret må ikke samkjøres (kobles) med andre personregistre, uten når dette har hjemmel i formell lov eller vedtak etter lov om personregistre, kfr. konsesjonens pkt. 4.3 nr. 2.

4.3 Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av personopplysninger er ikke tillatt uten i følgende tilfeller:

1. Når den person opplysningene gjelder har gitt skriftlig samtykke.
2. Uten slikt samtykke kan utlevering av opplysninger bare skje til politimyndighet under forutsetning av at lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for det. Slik utlevering kan skje både gjennom anmeldelse eller ved direkte kontakt fra den enkelte politimyndighet i forbindelse med etterforskning.

I slike tilfeller skal en representant for de ansatte varsles om at det er gitt opplysninger til politiet. En slik varslng kan skje uten at identitet røpes for den tillitsvalgte.

3. For øvrig kan utlevering skje når lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette og utlevering har hjemmel i lov.

4.4 Sletting av opplysninger

Den registeransvarlige skal slette/anonymisere opplysninger som ikke lenger har betydning.

Transaksjonsdata kan ikke oppbevares lenger enn 3 måneder. Dette er ikke til hinder for at det mellom partene i arbeidslivet kan avtales en kortere frist.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, kan Datatilsynet kreve at opplysningene slettes eller makuleres.

Den registeransvarlige skal av eget tiltak rette, slette eller supplere opplysninger som er uriktige eller ufullstendige, dersom feilen eller mangelen har betydning for

den registrerte, jfr. personregisterlovens § 8.

4.5 Adgang til registeret - sikring

Bare sikkerhetssjef/sikkerhetsansvarlig og/eller ansatte i sikkerhetsavdeling som har behov for opplysningene i sitt arbeid, skal ha tilgang til opplysningene.

Tidskontrollsystem skal være adskilt fra adgangskontrollsystemet. Det er tilstrekkelig at den elektroniske tilgangen til de to delene kan reguleres separat, dvs. at det kan autoriseres separat til operasjoner og data i tidskontroll- og adgangskontrollsystemet.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av de registrerte opplysninger som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på opplysningene. Krav til sikring er for tiden under utredning og en vil eventuelt komme tilbake til dette.

4.6 Taushetsplikt

Personell som nevnt i punktet foran skal undertegne særskilt taushetserklæring. Erklæringen skal oppbevares av den registeransvarlige.

4.7 Straff

Brudd på Lov om personregistre av 9.6.1978 nr. 48 og forskrifter gitt i medhold av dette og betingelser satt i denne konsesjon straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler, jfr. personregisterloven § 38.

4.8 Innsynsretten etter personregisterloven § 7

Innsynsrett etter personregisterloven § 7 gjelder for dette registeret.

Rett til innsyn etter personregisterloven § 7 første og annet ledd gjelder bare den opplysningene direkte angår. Svar på slik henvendelse skal gis snarest mulig og senest innen 1 måned. Den registeransvarlige må påse at det ikke gis opplysninger om andre enn den som henvender seg.

5 FORBEHOLD OM ENDRINGER I KONSESJONSVILKÅRENE

Dersom det skjer endringer i foretakets virksomhet som går ut over bestemmelsene i denne konsesjon, må det søkes om ny konsesjon. Dersom foretakets virksomhet skal opphøre, må dette meldes til Datatilsynet. Det må også gis melding om adresseendringer.

Datatilsynet tar forbehold om å trekke konsesjonen tilbake, eller gi nye og endrete vilkår når dette finnes nødvendig ut fra personvern hensyn.

.....
<tittel>

.....
<tittel>

Vedlegg: Taushetserklæring

89/279-1 KBK/-

1.3.89

STANDARDVILKÅR FOR BRUK AV ADGANGSKONTROLLSYSTEM

I brev av 13.4.88 ga Datatilsynet standardvilkår for bruk av adgangskontrollsystem. Den 28.4.88 ble det gitt et tillegg, i form av en presisering av standradvilkårene. I den etterfølgende periode har Datatilsynet hatt verdifull kontakt med flere innen adgangskontrollbransjen. Dette har gjort det nødvendig med mindre justeringer av enkelte av vilkårene. På denne bakgrunn finner vi det hensiktsmessig å foreta en fullstendig gjennomgang av standardvilkårene.

Pr. dags dato gjelder følgende vilkår for alle adgangskontrollsystem som er tilgjengelig på det norske marked, og hvor man registrerer passeringer i systemet.

- 1) Registrering av passeringer i et adgangskontrollsystem er konsesjonspliktig, jfr. personregisterloven § 9.

Registrering av passeringer i et tidskontrollsystem vil være fritatt konsesjonsplikten på vilkår, jfr. prl. § 9, jfr. forskriftenes § 2-12 og § 2-1.

- 2) Registreringen kan omfatte både autoriserte og ikke-autoriserte passeringer i systemet.

Med autoriserte passeringer menes alle lovlige passeringer i systemet. Med uautoriserte passeringer menes ulovlige forsøk på passeringer, f.eks. når kortet er sperret eller personen ikke er autorisert for området.

- 3) Disse vilkår gjelder også for adgangskontrollsystem hvor passeringer ikke blir lagret på EDB-medium, men hvor det skjer en fortløpende utlistering av passeringene.
- 4) Registrering av passering kan bare skje dersom det foreligger saklig behov for det, ut fra en sikkerhetsmessig vurdering.

- 5) Datatilsynet overprøver normalt ikke den enkelte bedrifts/etats vurdering av sikkerhetsbehov.

Datatilsynet kan imidlertid nekte å gi tillatelse til slik registrering, men da ut fra hensynet til den registrerte, jfr. prl. § 9 og § 11.

- 6) Systemet skal være fleksibelt.

Med dette menes det at systemet skal kunne unnlate å registrere passeringer ved enkelte kortlesere, samtidig som passeringer blir registrert av andre nærmere definerte kortlesere.

- 7) Ved registrering av passeringer i systemet forutsettes autentisering av den som passerer.

Hittil er bare PIN-kode godkjent som autentiseringsmønster. Bruk av andre autentiseringsmønstre må forelegges Datatilsynet til godkjenning før bruk.

PIN-koden skal bestå av minst 4 tegn. Koden skal lagres envegskryptert, og bør velges av den enkelte aktør.

PIN-koden skal ikke hentes fra kortet, men skal tastes inn.

- 8) Datatilsynets krav til autentisering ved registrering av passeringer i systemet er begrenset til de tilfeller der et formål med registreringen er å plassere ansvar i ettertids.

Hvis hensikten med registreringen er å vite hvem som er til stede i et område for å skaffe et vern for den ansatte i forbindelse med stor brann-, gass- og eksplosjonsfare på arbeidsplassen, er det ikke nødvendig med bruk av autentisering i tillegg. Løsningen tenkes brukt ved de store eller små industrianlegg som er etablert her i landet. Dette fritak fra autentisering forutsetter imidlertid også utgangsregistrering.

Unntak etter dette punkt kan bare gis etter søknad til Datatilsynet.

- 9) Registreringer i systemet kan oppbevares i inntil 3 måneder etter registrering, med mindre forholdet er anmeldt til politiet. Da kan registreringen oppbevares inntil etterforskningen er avsluttet.

Datatilsynet kan i enkeltsaker gi dispensasjon for lengre oppbevaringstid.

- 10) Systemet skal tilpasses den registrertes interesse i å få vite hvilke opplysninger som er registrert om han/henne. Dette innebærer at det skal være mulig å foreta utskrift på de opplysninger som er lagret i systemet.

- 11) Videre bør systemet være tidsfleksibelt, for å kunne tilpasses det lokale arbeidsmiljø og sikkerhetsbehov.
- 12) Utskrift fra adgangskontrollsystemet kan bare skje ved at tillitsvalgt for de ansatte initierer dette, sammen med sikkerhetsansvarlig.

VILKÅR VED KOMBINERTE ADGANGSKONTROLL- OG TIDSKONTROLL-SYSTEM:

- 13) Adgangskontrollsystemet skal være adskilt fra tidskontrollsystemet.

Det er her tilstrekkelig at det er separat tilgangskontroll til adgangskontroll- og tidskontrollsystemet. Det skal autoriseres separat til operasjoner og data i tidskontroll- og adgangskontrollsystemet.

- 14) Det skal være separate kortlesere for adgangskontroll- og tidskontrollsystemet.

Datatilsynet kan i enkeltsaker gi dispensasjon for andre type løsninger.

- 15) Det er ikke nødvendig med separate kort for tidskontroll- og adgangskontrollsystemet.

- 16) Driften av et slikt fellessystem skal tillegges sikkerhetsfunksjonen.

- 17) Sikkerhetssjef/sikkerhetsansvarlig skal være ansvarlig for adgangskontrollsystemet.

Så langt det er praktisk mulig skal ansvaret for adgangskontrollsystemet ikke være lagt til personalfunksjonen.

Med hilsen

Eirik Djønne (ef)
Kontorsjef

Knut B. Kaspersen
Førstekonsulent

Vedlegg 6

DATATILSYNET

NOTAT

KBK/-

1.3.89

NORWEGIAN PERSONAL DATA REGISTERS ACT, AS APPLIED TO
ACCESS CONTROL SYSTEMS

- 1) Transaction logging in an access control system shall not be started until concession from the King (a government licence), cfr. § 9 is obtained.

Transaction logging in a time recording system is given dispensation from the concession requirement on specified conditions, cfr. § 9, cfr. regulations in pursuance of Personal Data Registers Act § 2-12 and § 2-1.

- 2) The registration may include transaction logging of accepted as well as rejected passages.
- 3) These regulations apply whether the transactions are stored in (computer) storage, on paper etc.
- 4) Transaction logging may only take place if objective grounds are justified, based on security reasons.
- 5) The Data Inspectorate may usually not overrule the owner's evaluation of the security needs.

However, The Data Inspectorate can refuse to give permission to transaction logging, in consideration to the persons concerned, cfr. § 9 and § 11.

- 6) These regulations require a flexible system.

The access control system should be able to avoid registering accepted passages on some of the cardreaders, while registering on others simultaneously.

- 7) Transaction logging may only be performed in connection with authentication.

Only PIN-code is so far approved as authentication. Other authenticating techniques shall not be used without permission from The Data Inspectorate.

A PIN-code shall consist of at least 4 characters.

The PIN-code used for authentication shall be entered by carduser.

- 8) The Data Inspectorate's requirements to the use of authenticating when logging transactions are limited to those cases where an object of the logging is to place responsibility in future.

If the only purpose of the logging is to know who is present in case of emergency such as fire, gas and explosion at the place of work, it is not obligatory to authenticate cardholders to log passages. This solution is to be used at industrial buildings established in the country. However, this dispensation is depending on the use of exit transaction logging.

Dispensation from these requirements can only be given by The Data Inspectorate.

- 9) Transaction data shall not be retained for more than 3 months, unless the circumstances is reported to the police. In such cases the transaction logging may be retained until the investigation is finished.

Dispensation from these requirements can only be given by The Data Inspectorate.

- 10) The system should be designed to meet the requirements of disclosure of information to the data subject.
- 11) The system should further be flexible in time, in order to adapt the local labour environment requirements of security.
- 12) Printout from the access control system may only be initiated by a shop steward together with the security manager.

REGULATIONS FOR COMBINED ACCESS CONTROL AND TIME RECORDING SYSTEMS

- 13) Access control systems and time/attendance recording systems are to be separated.
- 14) The access control and time recording systems shall use separate card readers.

Dispensation from these requirements can only be given by The Data Inspectorate.

- 15) It is not necessary with separate key cards to the access control and time recording systems.
- 16) The operation of such a common system must be the

responsibility of the manager of the security function.

- 17) The security manager shall be responsible for the access control system.

The responsibility for the access control system should, if possible, not be held by the personal manager.

Oslo Kommune/Bydelsforvaltningene
v/ Bjørn Langer Andersen
Møllergt. 39
0179 Oslo 1

BLA/cc

88/80-2 TG/-

7.3.88

SØKNAD OM MIDLERTIDIG KONSESJON FOR FELLESEDELEN AV
SYSTEMENE DATSOS OG PRHIS

Vi viser til Deres søknad om midlertidig konsesjon for fellesdelen av systemene DATSOS og PRHIS av 13.1.88 og møter mellom representanter fra prosjektgruppen for bydelsforvaltningene og Datatilsynet, hvor problemer med hensyn til denne fellesdel også ble diskutert.

Datatilsynets styre ble på sitt møte 29.1.88 orientert om bydelsforvaltningsprosjektet som sådan og fellesdelen av prosjektet spesielt. Styret hadde ikke noe å innvende mot at fellesdelen inneholder en base for folkeregisteropplysninger, men understreket at fellesdelen ikke skulle inneholde opplysninger som kunne røpe et klientforhold. Dette gjelder også innenfor den enkelte bydel. Styret understreket også viktigheten av at såvel den lokale bydelsløsningen som de planlagte nettverkløsninger for systemet som sådan, må kunne tilfredsstille reglene i de foreslåtte sikkerhetsforskrifter som vil komme til å få betydning for prosjektet.

Slik første del av prøveprosjektet er tenkt, vil den enkelte bydelsmaskin inneholde opplysninger bl.a. om behandelende enhet, saksbehandler, navn på klient/pasient i forbindelse med timeavtaler ved bydelskontorene. Selv om det ikke opplyses om en person er klient eller pasient, vil det utfra de andre opplysninger som er nevnt være mulig å vite dette.

De har orientert oss om at det vil bli lagt inn sperrer i fellesdelen, som skal hindre at andre enn den enkelte organisasjonsenhet får tilgang på opplysninger om sine egne klienter eller pasienter. Dette er greit i de tilfeller, hvor enheten er enten et helse- eller et sosialkontor.

Det oppstår imidlertid problemer med hensyn til forholdet til taushetsplikten i de tilfeller, hvor helse- og sosialkontor utgjør en enhet. Her vil ansatte ved enheten nødvendigvis få tilgang til både klient- og pasientopplysninger. Det vil således være tale om et fellesarkiv for hele enheten. Datatilsynet mener at det må avklares med Sosialdepartementet/Helse- direktoratet, hvorvidt dette opplegg er akseptabelt utfra gjeldende taushetspliktregler, eller om det må gis dispensasjon for forsøksprosjektet i medhold av lov om planlegging av og forsøksvirksomhet i sosialtjenesten og helsetjenesten i kommunene § 10, tredje ledd.

Vi vil anbefale at De i den forbindelse redegjør for den planlagte videre utbygging av systemet, for å få vurdert, hvilke skranker taushetsplikten eventuelt vil sette. Vi gjør oppmerksom på at dispensasjonsregelen i forsøksl. § 10 ikke gir hjemmel for et permanent fellesarkiv.

Datatilsynet finner å kunne gi en midlertidig konsesjon til trinn 1 i bydelsprosjektet "Fellesdelen", under visse forutsetninger:

1. at spørsmålet om taushetsplikten er avklart og eventuell tillatelse til fellesarkiv gis av Sosialdepartementet.
2. at systemet hindrer at andre enn den eller de personer som tar seg av timebestillinger ved en felles sosial- og helseenhet kan få tilgang til opplysninger om både klienter og pasienter. F. eks. må en sosialkurator ved sosialkontoret bare kunne få tilgang til opplysninger om sosialkontorets klienter og ikke ha tilgang til opplysninger om timebestillinger for pasienter ved helsekontoret.

Konsesjonen følger vedlagt.

Med hilsen

Eirik Djønne (e.f.)
kontorsjef

Tove Grønn
førstekonsulent

Kopi: Sosialdepartementet, juridisk seksjon, boks 8011 Dep.,
0030 Oslo l.
Helsedirektoratet, enhet for helserett v/Rune Voll,
boks 8128 Dep., 0032 Oslo l.

Opplysningene i registeret kan bare innhentes fra de registrerte selv, autorisert personale som benytter systemet, folkeregisteret, INFOSOS og GAB. Organisasjonsopplysninger kan også hentes fra andre offentlig tilgjengelige kilder.

4.2 Samkjøring (kobling)

Registeret må ikke samkjøres (kobles) med andre personregistre, uten når dette har hjemmel i formell lov eller vedtak etter lov om personregistre.

4.3 Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av personopplysninger er ikke tillatt uten i følgende tilfeller:

1. Når den person opplysningene gjelder har gitt skriftlig samtykke.
2. Utlevering til Statistisk sentralbyrå kan foretas dersom taushetsplikt ikke er til hinder for det, og utleveringen kun omfatter opplysninger som Byrådet har fått konsesjon til å registrere.
3. For øvrig kan utlevering skje når lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette og/eller mottakeren med hjemmel i lov eller forskrifter gitt med hjemmel i lov, kan kreve opplysningene utlevert.

4.4 Sletting av opplysninger

Den registeransvarlige skal slette/anonymisere opplysninger som ikke lenger har betydning.

Dersom det ønskes at registreringen skal fortsette etter 1.8.88, må dette tas opp til ny vurdering av Datatilsynet.

Dersom virksomheten eller føringen av registeret opphører, kan Datatilsynet kreve at opplysningene slettes eller makuleres.

Den registeransvarlige skal av eget tiltak rette, slette eller supplere opplysninger som er uriktige eller ufullstendige, dersom feilen eller mangelen har betydning for den registrerte, jfr. personregisterlovens § 8.

4.5 Adgang til registeret - sikring

Bare ansatte ved det enkelte sosial- eller helsekontor som deltar i prosjektet og som har behov for opplysningene i sitt arbeid, skal ha tilgang til opplysninger om sine egne klienter eller pasienter. Dersom en enhet består

av både sosial- og helsekontor, må bare den eller de personer som tar seg av timebestillinger der få tilgang til opplysninger om både pasienter og klienter.

Det samme gjelder personell i EDB-avdeling/EDB-foretak.

Det må legges inn tilstrekkelige sperrer i systemet, slik det bare er mulig for det enkelte sosial- eller helsekontor å hente ut opplysninger om sine egne klienter/pasienter.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av de registrerte opplysninger som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på opplysningene. Det vises til utkast til forskrifter for sikring av personopplysninger, og Datatilsynet forutsetter at registereier legger opp til å tilfredsstille de krav som følger av dette ut fra opplysningenes sensitivitet.

4.6 Straff

Brudd på Lov om personregistre av 9.6.1978 nr. 48 og forskrifter gitt i medhold av dette og betingelser satt i denne konsesjon straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler, jfr. personregisterloven § 38.

4.7 Innsynsretten etter personregisterloven § 7

Innsynsrett etter personregisterloven § 7 gjelder for dette registeret.

Rett til innsyn etter personregisterloven § 7 første og annet ledd gjelder bare den opplysningene direkte angår. Svar på slik henvendelse skal gis snarest mulig og senest innen 1 måned. Den registeransvarlige må påse at det ikke gis opplysninger om andre enn den som henvender seg.

5 FORBEHOLD OM ENDRINGER I KONSESJONSVILKÅRENE

Datatilsynet tar forbehold om å trekke konsesjonen tilbake, eller gi nye og endrete vilkår når dette finnes nødvendig ut fra personvern hensyn.

Helge Seip
direktør

Tove Grønn
førstekonsulent

SUMMARY OF THE 1988 ANNUAL REPORT FROM THE NORWEGIAN DATA INSPECTORATE

The Data Inspectorate (DI) is now in its tenth year.

The number of cases coming in increased with 12 % from 1987 to 1988, and the number of outgoing cases increased with 20 %. The number of employees was unchanged.

The parliament decided to introduce an annual control fee for credit information services, data service bureaux, addressing- and distribution services and opinion polls and market investigations bureaux. The fee is 3000 NOK and it will finance three new employees handling control activities. The staff will consist of 14 employees.

The DI granted more than 700 permissions, and the most significant change was the increased number of permissions for files in the public sector.

Permission was rejected in four cases. A research project on pupils shirking school, was denied permission because the principle of informed consent was neglected. A tentative administrative system for assisting unemployed young people, was rejected due to excessive registration and conflict with secrecy legislation. Permission was granted later, on certain conditions. Files connected to access control systems containing encoded fingerprints, were not granted permission. The decision was based on principal privacy considerations. The fourth rejection concerned a system for evaluating the functionality and needs of mentally disabled persons for administrative purposes. The registration was too detailed and excessive.

Other items in the report are a presentation of important permissions granted in 1988, the status of the use of the personal identification number, how to make the first contact with participants in research projects, registration of cars passing toll stations and the use of credit cards in connection with telephone.

The control activity was on the same low level as in 1987, but will probably be improved in 1989/90.

A market research showed that the public rarely used the right of access. 3 out of 210 had used this right.

The DI is improving information about the legislation.

The Ministry of Justice has not yet adopted general regulations on data security.

Tidligere utgitt i skriftserien CompLex

Alle heftene i skriftserien CompLex kan kjøpes hos, eventuelt bestilles fra Akedemika (se kupongen bakerst). De kan også kjøpes fra Norsk forening for jus og edb, Postboks 7557 Skillebekk, 0205 OSLO 2. Her kan man også tegne abonnement eller abonnere på «vaskesedler» som gir en kort omtale av hver rapport etterhvert som de kommer ut, og som inneholder bestillingsseddel. Abonnement på «vaskesedler» er gratis.

CompLex 1/81

Johs Hansen

Et edb-system for analyse av rettslige avgjørelser

64 kr

CompLex 2/81

Johs Hansen (red)

Notater om deontiske systemer

47 kr

CompLex 3/81

Vidar Sørensen

Informasjonssystem mm for Norges Geotekniske Institutt

83 kr

CompLex 4/81

Kjetil Johnsen

Systemtekniske konsekvenser av persondatalovgivningen

111 kr

CompLex 5/81

Marit Thorvaldsen

Teledata og rettsinformasjon

65 kr

CompLex 6/81

Anne Kirsti Brække

Postmonopolet

27 kr

CompLex 7/81

Knut S Selmer (ed)

The LAWDATA Papers

28 kr

- CompLex 1/82
 Norsk forening for jus og edb & Svenska föreningen för adb och juridik
Nordiske personregisterlover,
Council of Europe Convention og OECD Guidelines 31,50 kr
- CompLex 2/82
 Harald Brænd og Vidar Sørensen
Oljevern: Brukerbehov og kildemateriale 55 kr
- CompLex 3/82
 Jon Bing og Dag Frøystad
Rettskildebruk 90 kr
- CompLex 4/82
 Thomas Prebensen Steen
Post- og televerkets regulerede ansvar 77 kr
- CompLex 5/82
 Datatilsynet
Årsmelding 1981 44 kr
- CompLex 6/82
 Birger Eckhoff
 in cooperation with Jon Bing, Dag Frøystad and Anja Oskamp
CATTS: Computerized program for teaching text retrieval systems 61 kr
- CompLex 7/82
 Jon Bing
Informasjonssystemer for Trygderettens kjennelser 126 kr
- CompLex 8/82
 de Mulder, Oskamp, van der Heyden and Gubby
Sentencing by Computer: An Experiment 123 kr
- CompLex 9/82
 Colin Tapper
An Experiment in the Use of Citation Vectors in the Area of Legal Data 56 kr
- CompLex 1/83
 Arve Føyen
Utredning om endringer i pensjonregisterloven 70 kr

CompLex 2/83 Stein Schjølberg <i>Computers and Penal Legislation</i>	140 kr
CompLex 3/83 John S Gulbrandsen og Terje Hoffmann <i>Rettigheter i idrettsarrangementer</i>	64 kr
CompLex 4/83 Sally Moon and Anja Oskamp <i>The Law of Legal Information Systems: Two Essays</i>	95 kr
CompLex 5/83 Datatilsynet <i>Årsmelding 1982</i>	utsolgt
CompLex 6/83 Olav Torvund <i>Betalingsformidling</i>	146 kr
CompLex 7/83 Else Ryen <i>Lov og lovmottaker</i>	103 kr
CompLex 8/83 Daniel Stripinis <i>Probability Theory and Circumsantial Evidence</i>	23 kr
CompLex 9/83 Frede Cappelen <i>Edb-basert informasjonssystem for forvaltningens praksis</i>	36 kr
CompLex 10/83 NORDIPRO <i>Legal Acceptance of international Trade Data</i>	utsolgt
CompLex 11/83 Jørgen Hafstad og Thomas Prebensen Steen <i>Teleksrett og merverdiavgift på programvare</i>	42 kr
CompLex 12/83 Kristin Kjelland-Mørdre <i>Om forenkling av regler</i>	utsolgt

CompLex 13/83 Jon Bing <i>Edb: Mulighet og problem ved forenkling av regelverk</i>	92 kr
CompLex 14/83 Tarjei Stensaasen <i>Utvalgte emner i jus og edb (3. utgave)</i>	190 kr
CompLex 15/83 Anette Klafstad og Ulf Alex Samer <i>Plan for et forsikringsrettslig informasjonssystem</i>	60 kr
CompLex 1/84 Jon Erling Skjørshammer <i>Kabelnett: Bygnings- og ekspropriasjonslov</i>	utsolgt
CompLex 2/84 Tore Andreas Hauglie og Dag Wiese Schartum <i>Forslag til et helserettslig informasjonssystem</i>	120 kr
CompLex 3/84 Justisdepartementet <i>Den elektroniske grunnbok</i>	utsolgt
CompLex 4/84 Datatilsynet <i>Årsmelding 1983</i>	utsolgt
CompLex 5/84 Tove Fjeldvig <i>Tekstsøking: Teori, metoder og systemer</i>	90 kr
CompLex 6/84 Jon Bing <i>Offentlighetsloven og edb</i>	94 kr
CompLex 7/84 Gunnar Bach, Beate Jacobsen and Vidar Stensland <i>The National Social Insurance System of Norway</i>	51 kr
CompLex 8/84 Dag Frøystad <i>Data Protection in Practice I: Identifying and Matching Elements</i>	80 kr

CompLex 9/84 Tove Fjeldvig og Anne Golden <i>Automatisk rotlematisering - et lingvistisk hjelpemiddel for tekstsøking</i>	90 kr
CompLex 10/84 Elling Øyehaug Ose <i>Retstidene som informasjonssystem</i>	120 kr
CompLex 1/85 Jon Bing <i>Data Protection in Practise II: International Service Bueraux and Transnational Data Flow</i>	47 kr
CompLex 2/85 Jon Bing <i>Opphavsrett og edb</i>	176 kr
CompLex 3/85 Dag Wiese Schartum <i>Codex, Calculation and Computers</i>	utsolgt
CompLex 4/85 Olav Torvund <i>To informasjonsrettslige arbeider</i>	52 kr
CompLex 5/85 Datatilsynet <i>Årsmelding 1984</i>	utsolgt
CompLex 6/85 Hans Chr Aakre (red) <i>Utvalgte artikler i rettsinformatikk</i>	utsolgt
CompLex 7/85 Johannes Hansen <i>SARA: Brukerveiledning og programdokumentasjon</i>	150 kr
CompLex 8/85 Johannes Hansen <i>Modelling Knowledge, Action, Logic and Norms</i>	90 kr

CompLex 9/85 Thomas Prebensen Steen (red) <i>Kompendium i informasjonsrett</i>	utsolgt
CompLex 10/85 Tarjei Stensaasen <i>Opphavsrettslovens § 43 («katalogregelen»)</i>	97 kr
CompLex 11/85 Jon Bing <i>Straffelovens definisjon av «trykt skrift» anvendt på datamaskinbaserte informasjonssystemer</i>	65 kr
CompLex 12/85 Magnus Stray Vyrje <i>Vanhjæmmel, opphavsrett og datamaskinprogrammer</i>	161 kr
CompLex 1/86 Anne Kirsti Brække <i>Formidlingsplikt for kabeleier</i>	80 kr
CompLex 2/86 Dag Wiese Schartum <i>Stans av edb-tjenester i krigs- og krisesituasjoner</i>	80 kr
CompLex 3/86 Ingvild Mestad <i>«Elektroniske spor» - nye perspektiv på personvernet</i>	100 kr
CompLex 4/86 Jon Skjørshammer <i>Opphavsrett, databaser og datamaskinprogrammer: Kontraktrettslige aspekter</i>	205 kr
CompLex 5/86 Datatilsynet <i>Årsmelding 1985</i>	73 kr
CompLex 6/86 Johannes Hansen <i>Simulation and automation of legal decisions</i>	132 kr

CompLex 7/86
Stein Schjølberg
Datakriminalitet og forsikring 54 kr

CompLex 8/86
Thomas Prebensen Steen (red)
Kompendium i informasjonsrett (2.utg) 70 kr

CompLex 9/86
Peter Blume
Edb-rettlige foredrag 77 kr

CompLex 1/87
Joseph A Cannataci
*Privacy and data protection law:
International Development and Maltese Perspectives* 170 kr

CompLex 2/87
Jon Bing og Jon Bonnevie Høyer
Publisering av rettsavgjørelser 170 kr

CompLex 3/87
Hagen Kuehn
*The Social Security System in the
Federal Republic of Germany* 77 kr

CompLex 4/87
Hanne Plathe Maartmann
Personvern i sykepengerutinen 70 kr

CompLex 6/87
Jon Bing
*Electronic Publishing:
Data Bases and Computer Programs* 55 kr

CompLex 7/87
Ånde Somby
*Selektiv gjenfinning av bestemmelser i
byggningslovgivningen* 119 kr

- CompLex 8/87
Jon Bing
FOKUS:
Knowledge based systems for public administration 125 kr
- CompLex 9/87
Dag Wiese Schartum
The introduction of computers in the Norwegian local insurance offices 230 kr
- CompLex 10/87
Knut Kaspersen
Kredittopplysning 75 kr
- CompLex 11/87
Ernst Buchberger, Bo Göranson and Kristen Nygaard (ed)
Artificial Intelligence: Perspectives and Implications 120 kr
- CompLex 12/87
Jon Bing, Kristine M Madsen og Kjell Myrland
Strafferettslig vern av materielle goder 118 kr
- CompLex 13/87
Tove Fjeldvig
Effektivisering av tekstsøkesystemer: Utvikling av språkbaserte metoder 175 kr
- CompLex 14/87
Jon Bing
Journalister, aviser og databaser 66 kr
- CompLex 15/87
Andreas Galtung
Skatterettslig ekspertsystem: Et eksempel basert på skattelovens § 77 82 kr
- CompLex 1/88
Robin Thrap-Meyer
Utvalgte emner i rettsinformatikk (4. utgave) 228 kr

CompLex 2/88 Ernst Buchberger, Bo Göranzon and Kristen Nygaard (ed) <i>Artificial Intelligence: Perspectives of AI as a social technology</i>	178 kr
CompLex 3/88 Jon Bing og Anne Kirsti Brække <i>Satellittfjernsyn</i>	128 kr
CompLex 4/88 Jon Bing <i>Journalists, Databases and Newspapers</i>	68 kr
CompLex 5/88 Joseph Cannataci <i>Liability and responsibility for expert systems</i>	108 kr
CompLex 6/88 Datatilsynet <i>Årsmelding 1987</i>	58 kr
CompLex 7/88 Henrik Sinding-Larsen (ed) Artificial Intelligence and Language Old questions in a new key	295 kr
CompLex 8/88 Jon Bing Database for offentlige publikasjoner (DOP): Fremtidig organisering NORIS (87)	178 kr
CompLex 9/88 Jon Bing Conceptual Text Retrieval NORIS (77)	118 kr
CompLex 11/88 Ingvild Mestad L'Informatique, la Liberté Individuelle et la Recherche Epidémiologique Data Protection and Epideminologic Research	98 kr

CompLex 12/88

Johs Hansen

SAFE P: Sikring av foretak,
edb-anlegg og personverninteresser
etter personregisterloven

TERESA (50)

178 kr

CompLex 13/88

Henning Herrestad & Dag Syvert Mæsel (red)

Five Articles on Artificial Intelligence and
Legal Expert Systems

NORIS (83) F*KUS

108 kr

CompLex 1/89

Dag Wiese Schartum

En rettslig undersøkelse av tre edb-
systemer i offentlig forvaltning

NORIS (85)

178 kr

COMPLEX

Bestillingskupong

Ja takk, vi bestiller herved følgende eks.
av **COMPLEX**:

.....eks. av nr..... à kr

.....eks. av nr..... à kr

.....eks. av nr..... à kr

.....eks. av nr..... à kr

Av fremtidige **COMPLEX** utgivelser (se omtale foregående sider)
bestilles herved:

.....eks. av nr..... à kr

.....eks. av nr..... à kr

Navn:.....

Firma:.....

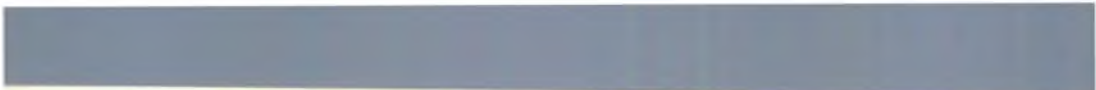
Adresse:.....

Postnr./sted:.....

Kupongen sendes til:

Akademika
INTERNASJONAL FAGBORHANDEL

Karl Johansgt. 47
0162 Oslo 1

Dette er nyttig og viktig lesning for alle som er opptatt – eller berørt av personvernproblematikken. Politikere, offentlig forvaltning, studenter, publikum, m.m. får her et godt innblikk i Datatilsynets arbeidsområde – og vilkår.

Meldingen gir også informasjon om utviklingen på området og er utstyrt med bl.a. loven og forskriftene som vedlegg.

ISBN 82-518-2689-6

